

LATVIJAS PSR ZINĀTNU AKADEMIJA

**NORĀDĪJUMI
PAR CITVALODU ĪPAŠVĀRDU
PAREIZRAKSTĪBU
UN PAREIZRUNU
LATVIEŠU LITERĀRAJĀ
VALODĀ**

III

LATVIJAS PSR ZINĀTNU AKADEMIJAS IZDEVNIECIBA

LATVIJAS PSR ZINĀTNU AKADEMIIJA
VALODAS UN LITERATŪRAS INSTITŪTS

NORĀDIJUMI
PAR CITVALODU IPAŠVĀRDУ
PAREIZRAKSTĪBU UN PAREIZRUNU
LATVIEŠU LITERĀRAJĀ VALODĀ

III

VĀCU VALODAS IPAŠVĀRDI

Sastādījis L. Ceplītis

LATVIJAS PSR ZINĀTNU AKADEMIIJAS IZDEVNIECĪBA
RĪGĀ 1960

I. VISPĀRIGI NORĀDIJUMI

1. §. Šajā biļetenā sakopoti norādījumi, kā latviešu valodā rakstīt un izrunāt vācu īpašvārdus — ģeografiskos nosaukumus un personvārdus (vārdus un uzvārdus). Pēc šiem norādījumiem latviešu valodā atdarināmi (rakstāmi un izrunājami) vācu īpašvārdi, ko lieto teritorijās, kur vācu valoda ir valsts valoda, proti, Vācijas Demokratiskajā Republikā, Vācijas Federatīvajā Republikā, Austrijā un dažos Šveices kantonos.

2. §. Biļetens izstrādāts, pamatojoties 1) uz vācu literārās valodas izrunas normām (t. s. «Bühnenaussprache» jeb «Hochsprache»), 2) uz attiecīgo vācu valodas skaņu atbilstību latviešu valodas skaņām un 3) uz latviešu valodas tradīcijām vācu īpašvārdu atdarināšanā. Vācu īpašvārdu atdarināšanai izmantojama latviešu valodas rakstība un skaņu sistēma. To vācu valodas burtu un skaņu vietā, kuru nav latviešu valodā, lietojami latviešu valodas burti un skaņas, kas aptuveni atbilst vācu valodas skaņām. Piemēram, vācu *y*-skaņa (apzīmē ar burtu *ü*) latviešu valodā aizstājama ar *i*-skaņu: *München* — *Minhene*; *œ*-skaņa (burts *ö*) — ar *e*-skaņu: *Görlitz* — *Gericca* utt.

Latviešu valodas fonētiskā sistēma ļauj samērā precīzi atdarināt vācu īpašvārdu skaņu sastāvu, skaņu kvantitāti un vārda akcentu.

Novirzīšanās no vācu literārās valodas izrunas normām īpašvārdos pieļaujama galvenokārt šādos gadījumos:

1) ja latviešu valodā ir izveidojusies tradīcija vācu valodas skaņu atdarināšanā, piemēram, ar *eu* rakstīto

vācu divskani [oø] latviešu valodā atdarina ar *ei*: *Neuburg — Neiburga*;

2) ja pēc rakstījuma vācu valodā nav iespējams izzināt īpašvārda izrunu (piemēram, patskaņu kvantitāti, sk. 13. §.);

3) ja vācu īpašvārdā ir līdzskaņu mija, kas vācu rakstībā nav apzīmēta, piemēram, *Feldmann* [feltman] — *Feldmanis*.

3. §. Vācu valodā ir daži uzvārdi, kuru cilme meklējama kādā citā valodā (sevišķi franču valodā). Svešos īpašvārdos vācu valodā paturēta originālvalodas rakstība. Šie īpašvārdi latviešu valodā lielākoties atdarināmi tāpat kā attiecīgās originālvalodas vārdi.

4. §. Fonētiskajai transkripcijai šajā biļetenā izmantoti latviešu alfabetā burti.

Tikai dažos gadījumos lietotas latviešu un starptautiskās fonētiskās transkripcijas zīmes:

[] punkts burta priekšā (augšā) apzīmē akcentētu zilbi

[~] latviešu stieptā intonācija

[\] latviešu krītošā intonācija

[:] divi punkki apzīmē patskaņa garumu (pie starptautiskās fonētiskās transkripcijas zīmēm)

[e] platais *e* kā vārdā *vecs*

[œ] labializēts *iss e*

[ø:] labializēts *garš ē*

[y] labializēts *iss i*

[y:] labializēts *garš i*

[ae] vācu divskanis, kas atgādina latviešu *ai*

[ao] vācu divskanis, kas atgādina latviešu *au*

[oø] vācu divskanis, kas atgādina latviešu *oi*

[ç] *h* kā vārdā *tehnika* («ich-Laut»)

[x] *h* kā vārdā *kolhozs* («ach-Laut»)

[h] vācu dvesmas skaņa (kā vārdā *Hamburg*)

[ŋ] *n* kā vārdā *runga*

Tekstā visi skaņu apzīmējumi rakstīti kvadrātiekvās. Gadījumos, kad jāparāda vienas skaņas izruna, kvadrātiekvās rakstīts tikai šās skaņas apzīmējums, bet gadījumos, kad jāparāda vairāku skaņu izruna,

kvadrātiekuvās rakstīts viss vārds. Vārdos, kur e-skaņu var izrunāt gan šauri, gan plati, apzīmēts tikai platais e [e].

5. §. Lai latviešu valodā atdarināmie vācu īpašvārdi būtu pareizi, izmantojami šādi avoti: Vācijas Demokriskajā Republikā, Vācijas Federatīvajā Republikā, Austrijā vai Šveicē izdotās oficiālās kartes, atlanti, vietvārdu saraksti, kā arī plašāki leksikoni un konversācijas vārdnīcas vācu valodā un vācu pareizrakstības vārdnīcas.

6. §. Izmantojot krievu valodā transkribētos vācu īpašvārdus, var ieviesties kļūdas šo īpašvārdu latviešu valodas rakstībā un izrunā. Sk. 77. §.

II. VĀCU VALODAS ĪPAŠVĀRDU ATDARINĀŠANAS NOTEIKUMI

A. Vācu alfabēts

7. §. Vācu alfabēts ir šāds: Aa, Ää, Bb, Cc, Dd, Ee, Ff, Gg, Hh, Ii, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Öö, Pp, Qq, Rr, Ss, ß, Tt, Uu, Üü, Vv, Ww, Xx, Yy, Zz.

Vācu ortografijs diezgan precīzi attēlo vārda skaņu sastāvu, daļēji arī skaņu kvantitāti.

Mūsdienās Vācijā, Austrijā un Šveicē lieto gandrīz vienīgi latīņu burtus (antīkvi). Agrāk parastie gotu burti (fraktūra) tagad sastopami tikai retumis.

B. Akcents un intonācijas

8. §. Vācu īpašvārdos akcents nav fiksēts kādā noteiktā zilbē. Latviešu valodā gandrīz visi vācu īpašvārdu atdarinājumi jārunā ar pirmās zilbes akcentu.

·München	— ·Minhene
·Hamburg	— ·Hamburga
·Mozart	pv ¹ — ·Mocarts [..ō..]
Berlin	— ·Berline
Adelgunde	pv — ·Ādelgunde
Westfalen	— ·Vestfälene
Bet: O·ranienburg	— O·rānienburga

¹ Ar pv apzīmēti personvārdi. Vārdi bez minētā apzīmējuma ir ģeografiskie nosaukumi.

9. §. Atdarināto vācu īpašvārdū garās zilbes izrunājamas ar stiepto vai krītošo, bet ne ar lauzto intonāciju, piemēram, *Bērlīne*, *Gēte*, *Mōčarts*, *Ērnsts*. Par to, ar kādu intonāciju izrunāt katru vārdu, pagaidām pētījumu nav.

C. Skaņu atdarināšana rakstībā un izrunā

1. Patskaņi

a) Patskaņu kvantitāte

10. §. Vācu valodā šķir īsos un garos patskaņus. Isie patskaņi ir šādi: [a], [e], [œ], [i], [y], [o], [u], garie patskaņi — [ā], [ē], [ø:], [ī], [y:], [ō], [ū].

Vācu rakstībā patskaņu kvantitāti apzīmē tikai dažos gadījumos.

Latviešu valodā vācu patskaņu kvantitāte atdarināma ar attiecīgajiem garajiem vai īsajiem patskaņiem. Ja garie [ā], [ē] atrodas vārda beigās un to kvantitāte vācu rakstījumā nav apzīmēta, tie latviešu valodā atdarināmi ar īso [a] vai [e] (*Anna* — *Anna*, *Lenne* — *Lenne*). Turpretim, ja šo patskaņu garums vācu rakstījumā apzīmēts, tie latviešu valodā atdarināmi ar [ā] vai [ē] (*Mühlsee* — *Mīlze*).

11. §. Garie patskaņi vācu rakstībā palaikam apzīmēti vairākos veidos.

1) Garu patskani apzīmē ar «mēmo» *h* aiz attiecīgā patskaņa (šis apzīmējums lietots, ja aiz garā patskaņa seko līdzskaņi *l*, *m*, *n*, *r* vai kāds no patskaņiem).

<i>Luhme</i>	—	<i>Lūme</i>
<i>Lahn</i>	—	<i>Lāna</i>
<i>Jahrsau</i>	—	<i>Jārzava</i>
<i>Mahlitz</i>	—	<i>Mālica</i>
<i>Hohendorf</i>	—	<i>Hoendorfa</i> [xō .]
<i>Rehestādt</i>	—	<i>Rēeštete</i>
<i>Flōha</i>	—	<i>Flēa</i>

2) Garu patskani apzīmē arī ar patskaņa burta dubultojumu.

<i>Saale</i>	—	<i>Zāle</i>
<i>Beeskow</i>	—	<i>Bēškova</i>

3) Garo [i] dažreiz apzīmē ar «mēmo» e.

Liegnitz — *Lignica*
Kriemhild pv — *Krimhilde*

Parasti paškanis runājams gari, ja tas atrodas uzsvērtas zilbes beigās.

Bre-men — *Brēmene*
Mo-ritz pv — *Morics* [..ō..]
O-be-rau — *Oberava* [ō..]

Garš patskanis palaikam ir arī vienzilbes vārdos, kam locījumos vairākas zilbes.

Graz — *Grāca*
Zug — *Cūga*

12. §. I s s patskanis palaikam apzīmēts ar kādu no līdzskāpu kopām *bb*, *ck*, *dd*, *ff*, *ll*, *mm*, *nn*, *pp*, *rr*, *ss*, *tt*, *tz*, *p̄f* vai arī ar *x*.

Lübben — *Libene*
Lückendorf — *Likendorfa*
Halle — *Halle*
Demmin — *Demmine*
Dessau — *Desava*
Wittenberg — *Vitenberga* [..ēr..]
Max pv — *Makss*

Bez tam dažreiz īsi izrunājami arī tādi patskaņi, aiz kuriem raksta vairākus dažādus līdzskāpus, kas pieder vienai un tai pašai morfēmai.

Sternberg (no *Stern* — *Sternberga* [štērnberga]
«zvaigzne» un
Berg «kalns») — *Bergfelde* [..ēr ..]
un *Feld* «lauks»)

Šim likumam ir diezgan daudz izņēmumu, piemēram:

Harz — *Hārcs*
Vogtland — *Fogtlande* [..ō..]
Mecklenburg — *Mēklenburga*
Pfērdsdorf — *Pfērdsdorfa*

13. §. Patskaņa kvantitāte nav droši nosaka kāma, ja aiz patskaņa burta rakstīti *sch*, *ch*, *tsch*. Tad patskanis var būt gan iss (kā vārdā *Sache* «lieta»), gan arī garš (kā vārdā *Sprache* «vaioda»).

Tais gadījumos, kad patskaņa kvantitāte vācu ipašvārdā nav droši nosakāma, latviešu valodā rakstāms un runājams iss patskanis.

b) Atsevišķu patskaņu atdarināšana

14. §. Vācu **a** — [a] vai [ā] — atdarināms latviešu valodā atbilstoši vācu izrunai ar *a* vai *ā* (sk. 10.—13. §).

<i>Bachra</i>	— <i>Bahra</i>
<i>Bach</i> pv	— <i>Bahs</i>
<i>Baden</i>	— <i>Bādene</i>
<i>Fladung</i> pv	— <i>Flādungs</i>

15. §. Vācu **aa** [ā] atdarināms latviešu valodā ar *ā*.

<i>Aare</i>	— <i>Āre</i>
<i>Saale</i>	— <i>Zāle</i>
<i>Raabe</i> pv	— <i>Rābe</i>

16. §. Vācu **ah** [ā] atdarināms latviešu valodā ar *ā*.

<i>Kahla</i>	— <i>Kāla</i>
<i>Mahler</i> pv	— <i>Mālers</i>
<i>Dahn</i> pv	— <i>Dāns</i>

17. §. Vācu **ä, ae** — [e] vai [ē] — atdarināms latviešu valodā atbilstoši vācu izrunai ar *e* vai *ē* (sk. 10.—13. §.).

<i>Altranstädt</i>	— <i>Altranštete</i>
<i>Schäffer</i> pv	— <i>Sefers</i>
<i>Läwitz</i>	— <i>Lēvica</i>
<i>Thälmann</i> pv	— <i>Tēlmanis</i>
<i>Laeven</i>	— <i>Lēvene</i>
<i>Baedeker</i> pv	— <i>Bēdekers</i>
<i>Thaer</i> pv	— <i>Tērs</i>

Ar [ē] skaņu palaikam atdarināms vācu *ä, ae* [e] tās pašas zilbes *r* priekšā, ja tas ir uzsvērts, iss un atrodas vārda vai salikteņa sastāvdaļas saknē:

Kärnten — *Kerntene* [. . ēr . .]

18. §. Vācu **āh** [ē] atdarināms latviešu valodā ar ē.

Krähe — *Krēe*
Kähler pv — *Kēlers*

19. §. Vācu **e** — [e] vai [ē] — atdarināms latviešu valodā atbilstoši vācu izrunai ar *e* — [e] vai [ē] — vai ē (sk. 10.—13. §).

Dessau — *Desava*
Hettstedt — *Hetštete*
Engels pv — *Engelss*
Jena — *Jēna*
Bremer pv — *Brēmers*

Ar [ē] skaņu palaikam atdarināms vācu [e] tās pašas zilbes *r* priekšā, ja tas ir uzsvērts, ūss un atrodas vārda vai salikteņa sastāvdaļas saknē.

Berg pv — *Bergs* [.. ēr ..]
Bern — *Berne* [.. ēr ..]
Bernau — *Bernava* [.. ēr ..]
Herzberg — *Hercberga* [xērcbērga]

20. §. Vācu **ee** [ē] atdarināms latviešu valodā ar ē.

Leezen — *Lēcene*
Seelow — *Zēlova*
Beethoven pv — *Bēthovens* [.. ū ..]
Waldersee pv — *Valderzē*

21. §. Vācu **eh** [ē] atdarināms latviešu valodā ar ē.

Mehna — *Mēna*
Behrens pv — *Bērenss*

22. §. Vācu **i** — [i] vai [ī] — atdarināms latviešu valodā atbilstoši vācu izrunai ar *i* vai *ī* (sk. 10.—13. §.).

Dissen — *Disene*
Ribnitz — *Ribnica*
Litt pv — *Lits*
Biberach — *Biberaha*
Strigel pv — *Štrigels*

23. §. Vācu **ie** [i] atdarināms latviešu valodā ar *i*.

<i>Wien</i>	— <i>Vine</i>
<i>Diera</i>	— <i>Dira</i>
<i>Riehl</i> pv	— <i>Rīls</i>

Ja salikta īpašvārda pirmajā daļā ir personas vārds, kura pēdējā zilbē ir *ie*, izrunājami divi patskaņi — *i* un *e*.

<i>Marienborn</i>	— <i>Marienborna</i> (5 zilbes)
<i>Amalienburg</i>	— <i>Amālienburga</i> [a·mālienburga] (6 zilbes)

24. §. Vācu **ih** [i] atdarināms latviešu valodā ar *i*.

<i>Ihlenburg</i>	— <i>Ilenburga</i>
<i>Knihke</i> pv	— <i>Knīke</i>

25. §. Vācu **o** — [o] vai [ō] — atdarināms latviešu valodā atbilstoši vācu izrunai ar *o* — [o] vai [ō] (sk. 10.—13. §).

<i>Rostock</i>	— <i>Rostoka</i>
<i>Potsdam</i>	— <i>Potsdama</i>
<i>Loch</i> pv	— <i>Lohs</i>
<i>Mosel</i>	— <i>Mozele</i> [..ō..]
<i>Großgerau</i>	— <i>Grosgērava</i> [..ō..]
<i>Davos</i>	— <i>Davosa</i> [..ō..]
<i>Schopenhauer</i> pv	— <i>Šopenhauers</i> [..ō..]

26. §. Vācu **oo** [ō] atdarināms latviešu valodā ar *o* [ō]. *Moorbrinka* — *Morbrinka* [..ō..]
Roon pv — *Rons* [..ō..]

27. §. Vācu **oh** [ō] atdarināms latviešu valodā ar *o* [ō].

<i>Pohl</i> pv	— <i>Pols</i> [..ō..]
<i>Mohr</i> pv	— <i>Mors</i> [..ō..]

28. §. Vācu **ö, oe** — [œ] vai [ø:] — atdarināms latviešu valodā atbilstoši vācu izrunai ar *e* vai *ē* (sk. 10.—13. §.).

<i>Schmölln</i>	— <i>Smelne</i>
<i>Klötze</i>	— <i>Klece</i>

<i>Röbel</i>	—	<i>Rēbele</i>
<i>Löbau</i>	—	<i>Lēbava</i>
<i>Goethe</i> pv	—	<i>Gēte</i>

Ar [e] skaņu palaikam atdarināms vācu ō, oe [œ] tās pašas zilbes r priekšā, ja tas ir uzsvērts, īss un atrodas vārda vai salikteņa sastāvdaļas saknē.

<i>Görlitz</i>	—	<i>Gerlica</i> [.. ēr ..]
<i>Moers</i>	—	<i>Mersa</i> [.. ēr ..]

29. §. Vācu **ōh** [ø:] atdarināms latviešu valodā ar ē.

<i>Röhrensee</i>	—	<i>Rērenzē</i>
<i>Pöhla</i>	—	<i>Pēla</i>

30. §. Vācu **u** — [u] vai [ū] — atdarināms latviešu valodā atbilstoši vācu izrunai ar u vai ū (sk. 10.—13. §).

<i>Ruppin</i>	—	<i>Rupīne</i>
<i>Burg</i>	—	<i>Burga</i>
<i>Gluck</i> pv	—	<i>Gluks</i>
<i>Guben</i>	—	<i>Gübene</i>
<i>Blume</i> pv	—	<i>Blūme</i>

31. §. Vācu **uh** [ū] atdarināms latviešu valodā ar ū.

<i>Ruhr</i>	—	<i>Rūra</i>
<i>Huhn</i> pv	—	<i>Hūns</i>

32. §. Vācu **ü, ue** — [y] vai [y:] — atdarināms latviešu valodā atbilstoši vācu izrunai ar i vai ī (sk. 10.—13 §).

<i>Lübben</i>	—	<i>Libene</i>
<i>Mülbe</i>	—	<i>Milbe</i>
<i>Müller</i> pv	—	<i>Millers</i>
<i>Rügen</i>	—	<i>Rigene</i>
<i>Grünberg</i>	—	<i>Grinberga</i> [.. ēr ..]
<i>Ueckermünde</i>	—	<i>Ikerminde</i>
<i>Mueller</i> pv	—	<i>Millers</i>

33. §. Vācu **üh** [y:] atdarināms latviešu valodā ar ī.

<i>Wühlhof</i>	—	<i>Vilhofs</i> [.. ū ..]
<i>Kühne</i> pv	—	<i>Kīne</i>

34. §. Vācu **y** — [i] vai [i] — atdarināms latviešu valodā atbilstoši vācu izrunai ar *i* vai *ī* (sk. 10.—13. §).

<i>Pyrmont</i>	— <i>Pirmonte</i>
<i>Sylt</i>	— <i>Zilte</i>
<i>Mylau</i>	— <i>Mīlava</i>
<i>Naunyn</i> pv	— <i>Naunīns</i>

Sk. arī 36., 39. §.

2. Divskaņi

35. §. Vācu valodā ir trīs divskaņi: [ae], [oø], [ao]. To atdarināšanā latviešu valodā ir tradīcijas, kuru dēļ rodas atkāpes no izrunas vācu literārajā valodā.

36. §. Vācu **ai**, **ay** [ae] atdarināms latviešu valodā divējādi.

1) Vārda sākumā un vidū *au* atdarināms ar *au*.

<i>Kaitz</i>	— <i>Kaica</i>
<i>Hainichen</i>	— <i>Hainihene</i>
<i>Kainz</i> pv	— <i>Kaincs</i>

2) Vārda beigās *ai*, *ay* atdarināms ar *aj*.

<i>Ay</i>	— <i>Aja</i>
<i>Nay</i> pv	— <i>Najs</i>

37. §. Vācu **au** [ao] latviešu valodā atdarināms divējādi.

1) Vārda sākumā un vidū *au* atdarināms ar *au*.

<i>Austerlitz</i>	— <i>Austerlica</i>
<i>Laube</i> pv	— <i>Laube</i>

2) Vārda beigās *au* atdarināms ar *av*.

<i>Prenzlau</i>	— <i>Prenclava</i>
<i>Bernau</i>	— <i>Bernava</i> [.. ēr ..]
<i>Luckau</i>	— <i>Lukava</i>
<i>Dessau</i>	— <i>Desava</i>

38. §. Vācu **äu** [oø] atdarināms latviešu valodā pēc tradīcijas ar *ei* — [eɪ̯] vai arī [eɪ̯].

Säuritz — *Zeirica* [.. eɪ ..]
Käutner pv — *Keitners* [.. eɪ ..]

39. §. Vācu **ei**, **ey** [ae] atdarināms latviešu valodā divējādi.

1) Vārda sākumā un vidū *ei*, *ey* atdarināms ar *ei* — [eɪ̯] vai arī [eɪ̯].

Zeitz — *Ceica* [.. eɪ ..]
Meißen — *Meisene* [.. eɪ ..]
Leipzig — *Leipciga* [.. eɪ ..]
Meiningen — *Meiningene* [.. eɪ ..]
Zweig pv — *Cveigs* [.. eɪ ..]
Leibniz pv — *Leibnics* [.. eɪ ..]
Steyr — *Šteire* [.. eɪ ..]
Meyr pv — *Meirs* [.. eɪ ..]

2) Vārda beigās *ei*, *ey* atdarināms ar *ej*.

Alzey — *Alceja*
Ley pv — *Lejs*

40. §. Vācu **eu** [oø] atdarināms latviešu valodā pēc tradīcijas ar *ei* — [eɪ̯] vai arī [eɪ̯] (sal. 36. §.).

Deuben pv — *Deibens* [.. eɪ ..]
Neuburg — *Neiburga* [.. eɪ ..]

41. §. Vācu **oi**, **oy** [oø] atdarināms latviešu valodā divējādi.

1) Vārda sākumā un vidū *oi*, *oy* atdarināms ar *oi*:

Oidtweiler — *Oitveilere* [.. eɪ ..]

2) Vārda beigās *oi*, *oy* atdarināms ar *oj*:

Nestroy pv — *Nestrojs*

3. Līdzskapi

42. §. Vācu valodā ir šādi līdzskapi: [b], [c], [č], [d], [f], [g], [h], [x], [ç], [j], [k], [l], [m], [n], [ŋ], [p], [pf], [r], [s], [š], [t], [v], [z]. Vācu ortografijā vienam un tam

pašam līdzskanīm var būt vairāki apzīmējumi (piemēram, *k*-skaņu apzīmē ar *k*, *kk*, *ck* un *s* priekšā arī ar *ch*). Daži burti apzīmē vairākas skaņas (piemēram, *s* apzīmē gan *s*, gan *z*-skaņu).

a) Līdzskaņu dubultojums

43. §. Katra līdzskana burtu vācu rakstībā var dubultot, piemēram, *Waffenrode*, *Halle*, *Bonn* utt. Šāds dubultojums lielākoties norāda uz iepriekšējā patskaņa īsumu (sk. 12. §).

Latviešu valodā dubultojums paturams dažos gadījumos vienīgi līdzskaņiem *ll*, *mm*, *nn*.

1) *ll*, *mm*, *nn* paturami, ja vācu valodā tie rakstīti starp patskaņiem.

<i>Halle</i>	— <i>Halle</i>
<i>Schiller</i> pv	— <i>Sillers</i>
<i>Demmin</i>	— <i>Demmine</i>
<i>Sonneberg</i>	— <i>Zonneberga</i> [.. ēr ..]
<i>Johannes</i> pv	— <i>Johanness</i> [jo·xannes]

Turpētiim, ja aiz *ll*, *mm*, *nn* vācu valodā rakstīts līdzskanīs, latviešu valodā rakstāms *l*, *m*, *n*.

<i>Innsbruck</i>	— <i>Insbruka</i>
<i>Ballstädt</i>	— <i>Balštete</i>
<i>Dennheritz</i>	— <i>Denhērica</i>

2) *ll*, *mm*, *nn* paturami arī tais gadījumos, kad vācu vārdā tie atrodas vārda beigās un latviešu valodā vienskaitļa nominatīvā vārdam pievieno galotni *-a* vai *-e*.

<i>Bonn</i>	— <i>Bonna</i>
<i>Ill</i>	— <i>Ille</i>

Turpretim, ja latviešu valodā vārdam pievieno galotni *-s* vai *-is*, tās priekšā rakstāms *l*, *m*, *n*.

<i>Johann</i> pv	— <i>Johans</i>
<i>Tell</i> pv	— <i>Tels</i>
<i>Mann</i> pv	— <i>Mans</i>
<i>Kellermann</i> pv	— <i>Kellermanis</i>

Sieviešu uzvārdos nav rakstāms dubultojums, ja latviešu valodā tā nav attiecīgajā vīriešu uzvārdā:

Schumann pv — *Šūmanis, Šūmane*

Piezīme. Nav atstājami divi vienādi līdzskapi salikteņa sastāvdaļu sadurā.

Ernstthal — *Ernstāle [.. ēr ..]*
Markkleeberg — *Marklēberga [.. ēr ..]*

Vācu *ch* vietā latviešu valodā var rakstīt *hh* vai *h*.

Pechhütte — *Pehhite, Pehite*
Münchhausen pv — *Minhauzens,*
Minhauzens

b) Atsevišķu līdzskanu atdarināšana

44. §. Vācu *b*, *bb* [b] latviešu valodā atdarināms ar *b*.

Brandenburg — *Brandenburga*
Busch pv — *Bušs*
Lübben — *Libene*

45. §. Vācu *c* — [c] vai [k] — atdarināms latviešu valodā atbilstoši vācu izrunai ar *c* vai *k*.

1) Vācu *c* ar latviešu *c* atdarināms, ja vācu īpašvārdā *c* rakstīts patskaņu *i*, *e*, *y* priekšā.

Celle — *Celle*
Cessin — *Cesīne*
Cyprian pv — *Cipriāns*

2) Vācu *c* ar latviešu *k* atdarināms, ja vācu īpašvārdā *c* rakstīts patskaņu *a*, *o*, *u* vai līdzskanu priekšā, kā arī vārda beigās.

Camburg — *Kamburga*
Coburg — *Koburga [.. ō ..]*
Corinth pv — *Korints [.. ō ..]*
Crosta — *Krosta*
Marc pv — *Marks*

Sal. arī 46. §.

46. §. Vācu **ch** — [x], [ç], [k] vai [š] — atdarināms latviešu valodā atbilstoši vācu izrunai ar *h* — [x], [ç] — *k* vai *š*.

1) [x] runājams, ja *ch* vācu valodā rakstīts pēc *a*, *o*, *u*, *au*.

<i>Kachlin</i>	— <i>Kahline</i>
<i>Lochau</i>	— <i>Lohava</i>
<i>Huchenrod</i>	— <i>Huhenrode</i> [.. ð ..]
<i>Bruch</i> pv	— <i>Bruhs</i>
<i>Glauchau</i>	— <i>Glauhava</i>

2) [ç] runājams divos gadījumos.

a) [ç] runājams, ja vācu valodā *ch* rakstīts pēc *e*, *i*, *õ*, *ü*, *ai*, *eu* vai arī pēc līdzskaņiem.

<i>Brechewende</i>	— <i>Brehtevende</i>
<i>Brecht</i> pv	— <i>Brehts</i>
<i>Fichtenberg</i>	— <i>Fihtenberga</i> [.. ər ..]
<i>Köchelstorf</i>	— <i>Kehelštorfa</i>
<i>Mücheln</i>	— <i>Mihelne</i>
<i>Malchin</i>	— <i>Malhine</i>

b) [ç] runājams izskaņā *-chen*.

<i>München</i>	— <i>Minhene</i>
<i>Dörfchen</i>	— <i>Derfhene</i> [.. ər ..]
<i>Brühlchen</i> pv	— <i>Brīlhens</i>

3) Vācu *ch* [k] ar *k* atdarināms dažos īpašvārdos.

<i>Cham</i>	— <i>Kāma</i>
<i>Chemnitz</i>	— <i>Kemnica</i>
<i>Chiasso</i> pv	— <i>Kiaso</i> [ki·asō]
<i>Chiemsee</i>	— <i>Kimezers</i>
<i>Chlodwig</i> pv	— <i>Klodvigs</i> [.. ð ..]
<i>Christian</i> pv	— <i>Kristians</i>
<i>Christine</i> pv	— <i>Kristine</i>
<i>Chur</i>	— <i>Kūra</i>

4) Vācu *ch* ar *š* atdarināms īpašvārdos, kas aizgūti no franču valodas.

<i>Chamisso</i> pv	— <i>Šamiso</i> [ša·misō]
<i>Charlotte</i> pv	— <i>Sarlotte</i>

Sal. arī 47., 65. §.

47. §. Vācu **chs** [ks] atdarināms latviešu valodā ar *ks*.

<i>Ochsensaale</i>	— <i>Oksenzāle</i>
<i>Sachs</i> pv	— <i>Zakss</i>
<i>Fuchs</i> pv	— <i>Fukss</i>

48. §. Vācu **ck** [k] atdarināms latviešu valodā ar *k*.

<i>Lucka</i>	— <i>Luka</i>
<i>Glienecke</i>	— <i>Glineke</i>
<i>Lübeck</i>	— <i>Libeka</i>
<i>Rückert</i> pv	— <i>Rikerts</i> [.. ēr ..]
<i>Klopstock</i> pv	— <i>Klopštoks</i>

49. §. Vācu **d, dd** [d] atdarināms latviešu valodā ar *d*.

<i>Dresden</i>	— <i>Drēzdene</i>
<i>Goddin</i>	— <i>Godīne</i>
<i>Hiddensee</i>	— <i>Hidenzē</i>

50. §. Vācu **dt** [t] atdarināms latviešu valodā ar *t*.

<i>Neustadt</i>	— <i>Neištate</i> [.. ēi ..]
<i>Arndt</i> pv	— <i>Arnts</i>
<i>Eichrodt</i> pv	— <i>Eihrots</i> [ēiçrōts]

51. §. Vācu **f, ff** [f] atdarināms latviešu valodā ar *f*.

<i>Frankfurt</i>	— <i>Frankfurte</i>
<i>Waffenrode</i>	— <i>Vafenrode</i> [.. ū ..]
<i>Bernstorff</i> pv	— <i>Bernštorfs</i> [.. ēr ..]
<i>Korff</i> pv	— <i>Korfs</i>

52. §. Vācu **g, gh, gg** — [g] val [ç] — atdarināms latviešu valodā ar *g*.

<i>Günzburg</i>	— <i>Gincburga</i>
<i>Schlesvig</i>	— <i>Šlēsviga</i>
<i>Zug</i>	— <i>Cūga</i>
<i>Rosegger</i> pv	— <i>Rozegers</i> [.. ū ..]
<i>Gögglingen</i>	— <i>Gegingene</i>
<i>Müggelsee</i>	— <i>Migelezers</i>

53. §. Vācu **h** [h] atdarināms latviešu valodā ar *h* [x].

<i>Hamburg</i>	— <i>Hamburga</i>
<i>Heiligenstadt</i>	— <i>Heiligenštate</i> [.. ēi ..]

«Mēmais» *h* (sk. 11. §. 1) latviešu valodā netiek atdarināts.

<i>Kehl</i>	— <i>Kēle</i>
<i>Lohengrin</i> pv	— <i>Loengrīns</i> [..ō..]

Sk. arī 11., 52., 60., 63., 70. §.

54. §. Vācu *j* [j] atdarināms latviešu valodā ar *j*.

<i>Jena</i>	— <i>Jēna</i>
<i>Jüterbog</i>	— <i>Jiterboga</i> [..ō..]

55. §. Vācu *k*, *kk* [k] atdarināms latviešu valodā ar *k*.

<i>Kiel</i>	— <i>Kīle</i>
<i>Köln</i>	— <i>Kelne</i>
<i>Kamenz</i>	— <i>Kāmenca</i>
<i>Birkholz</i>	— <i>Birkholca</i>

56. §. Vācu *l*, *ll* [l] atdarināms latviešu valodā ar *l* vai *ll* (sk. 43. §.).

<i>Lübz</i>	— <i>Libca</i>
<i>Stralsund</i>	— <i>Štrālzunde</i>
<i>Klötze</i>	— <i>Klece</i>
<i>Halle</i>	— <i>Halle</i>
<i>Dillstädt</i>	— <i>Dilštete</i>
<i>Keller</i> pv	— <i>Kellers</i>
<i>Bell</i> pv	— <i>Bels</i>

57. §. Vācu *m*, *mm* [m] atdarināms latviešu valodā ar *m* vai *mm* (sk. 43. §.).

<i>Magdeburg</i>	— <i>Magdeburga</i>
<i>Templin</i>	— <i>Templine</i>
<i>Hamma</i>	— <i>Hamma</i>
<i>Kammhof</i> pv	— <i>Kamhofs</i> [..ō..]

58. §. Vācu *n*, *nn* [n] atdarināms latviešu valodā ar *n* vai *nn* (sk. 43. §.).

<i>Nebra</i>	— <i>Nebra</i>
<i>Neustrelitz</i>	— <i>Neištrēlica</i> [..ēi..]
<i>Hagenow</i>	— <i>Hāgenova</i>
<i>Danneowitz</i>	— <i>Dannevica</i>
<i>Rottmann</i> pv	— <i>Rotmanis</i>

Piezīme. Vācu *ng* [ŋ] atdarināms latviešu valodā ar *ng* [ŋg].

Singwitz — *Zingvica*
Meiningen — *Meiningene* [.. ēi ..]

Vācu *nk* [ŋk] atdarināms latviešu valodā ar *nk* [ŋk].

Ankermühle — *Ankermīle*
Finke pv — *Finke*

59. §. Vācu *p*, *pp* [p] atdarināms latviešu valodā ar *p*.

Pirna — *Pirna*
Gippe — *Gipe*
Krupp pv — *Krups*

60. §. Vācu *ph* [f] atdarināms latviešu valodā ar *f*.

Phöben — *Fēbene*
Philippi pv — *Filipī*
Nymphenburg — *Nimſenburga*

61. §. Vācu *pf* — [f] vai [pf] — atdarināms latviešu valodā ar *pf*.

Pfalz — *Pfalca*
Pforzheim — *Pforcheima* [.. ēi ..]
Rumpf pv — *Rumpfs*

62. §. Vācu *qu* [kv] atdarināms latviešu valodā ar *kv*.

Querfurt — *Kvēfurte*
Quedlinburg — *Kvēdlinburga*

63. §. Vācu *r*, *rr*, *rh* [r] atdarināms latviešu valodā ar *r*.

Riesa — *Rīza*
Weimar — *Veimāra* [.. ēi ..]
Sparrenbusch — *Šparenbuša*
Kerr pv — *Kers*
Rhein — *Reina* [.. ēi ..]
Rhoden — *Rodene* [.. ū ..]
Rhāsa — *Rēza*
Rhin — *Rīne*

64. §. Vācu **s** — [s] vai [z] — atdarināms latviešu valodā atbilstoši vācu izrunai ar *s* vai *z*.

1) Vācu *s* ar *s* atdarināms divos gadījumos.

a) Vācu *s* ar *s* atdarināms parasti līdzskaņu priekšā (par līdzskaņu kopām *sch*, *sp*, *st* sk. 65., 66., 68. §.).

Skadow — *Skādova*

Königswinter — *Kēnigsvintere*

Bet: *Dresden* — *Drēzdene*

b) Vācu *s* ar *s* atdarināms vārda beigās.

Wels — *Velsa*

Worbis — *Vorbisa*

2) Vācu *s* ar *z* atdarināms patskaņa vai divskaņa priekšā.

Salzburg — *Zalcburga*

Sebnitz — *Zēbnica*

Singer *pv* — *Zingers*

Seidewitz — *Zeidevica* [.. ēi ..]

Mosel — *Mozele* [.. ū ..]

Bet: *Suppe* *pv* — *Supē* [su'pē]

65. §. Vācu **sch** [š] atdarināms ar *š*.

Schwerin — *Šverīne*

Schweickert *pv* — *Šveikerts* [švēikerts]

Büschedorf — *Bišdorfa*

Tischbein *pv* — *Tišbeins* [.. ēi ..]

66. §. Vācu **sp** [šp] atdarināms latviešu valodā ar *šp*.

Spremberg — *Špremberga* [.. ēr ..]

Spree — *Šprē*

Sprōd — *Šprēde*

Spitteler *pv* — *Špitelers*

67. §. Vācu **ss** [s] atdarināms latviešu valodā ar *s*.

Kassenbohm — *Kasenboma* [.. ū ..]

Essen — *Esene*

Lessing *pv* — *Lesings*

68. §. Vācu **st** — [št] vai [st] — atdarināms latviešu valodā atbilstoši vācu izrunai ar *št* vai *st*.

1) Vācu *st* ar *št* atdarināms vārda, kā arī salikteņa sastāvdaļu sākumā.

<i>Stetin</i>	— <i>Štetine</i>
<i>Straßburg</i>	— <i>Štrāsburga</i>
<i>Neustrelitz</i>	— <i>Neištrēlica</i> [.. ēi ..]

Saliktajos vācu īpašvārdos otrajā daļā bieži mēdz būt *-stadt*, *-städt*, *-stedt*, *-stein*: *Neustadt* — *Neištate* [.. ēi ..], *Neustädt* — *Neištete* [.. ēi ..], *Boddenstedt* — *Bodenštete*, *Liechtenstein* — *Lihtenšteina* [.. ēi ..].

2) Vācu *st* ar *st* atdarināms vārda, kā arī salikteņa sastāvdaļu vidū vai beigās.

<i>Münster</i>	— <i>Minstere</i>
<i>Osterburg</i>	— <i>Osterburga</i> [ō ..]
<i>Osthof</i>	— <i>Osthofa</i> [.. xōfa]

69. §. Vācu **B** [s] atdarināms latviešu valodā ar *s*.

<i>Pößneck</i>	— <i>Pesneka</i>
<i>Meißen</i>	— <i>Meisene</i> [.. ēi ..]
<i>Roßlau</i>	— <i>Roslava</i>
<i>Meßter</i> pv	— <i>Mesters</i>

70. §. Vācu *t*, *tt*, *th* [t] atdarināms latviešu valodā ar *t*.

<i>Teltow</i>	— <i>Teltova</i>
<i>Zittau</i>	— <i>Citava</i>
<i>Otte</i> pv	— <i>Ote</i>
<i>Thalheim</i>	— <i>Tālheima</i> [.. ēi ..]
<i>Thun</i>	— <i>Tūna</i>
<i>Hutha</i>	— <i>Huta</i>
<i>Mothes</i> pv	— <i>Motess</i>

71. §. Vācu *tsch*, *tzsch* [č] atdarināms latviešu valodā ar *č*.

<i>Tschirma</i>	— <i>Čirma</i>
<i>Bartsch</i> pv	— <i>Barčs</i>
<i>Delitzsch</i>	— <i>Dēliča</i>
<i>Nietzsche</i> pv	— <i>Niče</i>

72. §. Vācu *tz* [c] atdarināms latviešu valodā ar *c*.

<i>Bützow</i>	— <i>Bicova</i>
<i>Lortzing</i> pv	— <i>Lorcings</i>
<i>Göttnitz</i>	— <i>Getnica</i>

73. §. Vācu **v** — [f] vai [v] — atdarināms latviešu valodā atbilstoši vācu izrunai ar *f* vai *v*.

1) Vācu *v* ar *f* parasti atdarināms vārda vai salikteņa sastāvdaļas sākumā.

<i>Villingene</i>	— <i>Fillingene</i>
<i>Vogelsdorf</i>	— <i>Fogelsdorfa</i> [fō . .]
<i>Voß</i> pv	— <i>Foss</i>
<i>Bremervörde</i>	— <i>Brēmerferde</i> [. . fērde]

Retāk vācu *v* [f] atrodams vārda vidū:

<i>Havel</i>	— <i>Hāfele</i>
--------------	-----------------

Dažos aizgūtos vārdos, kur vācu izrunā ir *v*, arī latviešu valodā lietojams *v*.

<i>Viktorshof</i>	— <i>Viktorshofa</i> [. . xō . .]
<i>Virchow</i> pv	— <i>Virhovs</i>

2) Vācu *v* ar *v* parasti atdarināms vārda vidū:

<i>Revensburg</i>	— <i>Rēvensburga</i>
-------------------	----------------------

74. §. Vācu **w** [v] atdarināms latviešu valodā ar *v*.

<i>Wurzen</i> pv	— <i>Vurcens</i>
<i>Krewelin</i>	— <i>Krēvelīne</i>
<i>Teterow</i>	— <i>Tēterova</i>

75. §. Vācu **x** [ks] atdarināms latviešu valodā ar *ks*.

<i>Xanten</i>	— <i>Ksantene</i>
<i>Hexenberg</i>	— <i>Heksenberga</i> [. . ēr . .]
<i>Dixförda</i>	— <i>Diksferda</i> [. . ēr . .]
<i>Marx</i> pv	— <i>Markss</i>

76. §. Vācu **z, zz** [c] atdarināms latviešu valodā ar *c*.

<i>Zell</i>	— <i>Celle</i>
<i>Zerbst</i>	— <i>Cerbste</i> [. . ēr . .]
<i>Zeiß</i> pv	— <i>Ceiss</i> [. . ēi . .]
<i>Mainz</i>	— <i>Mainca</i>
<i>Diez</i> pv	— <i>Dīcs</i>

4. Tabula vācu valodas skaņu atdarināšanai latviešu valodā

Vācu		Latviešu		Paragrafs, kurā aplū- kota atdari- nāšana
rakstība	izruna	rakstība	izruna	
<i>a</i>	[a] [ā]	<i>a</i>		14
<i>aa</i>	[ā]	<i>ā</i>		14
<i>ae</i>	[e] [ē]	<i>e</i>		15
<i>ah</i>	[ā]	<i>ē</i>		17
<i>ai</i>	[ae]	<i>ā</i>		17
<i>au</i>	[ao]	<i>ai</i>		16
<i>ay</i>	[ae]	<i>aj</i>		36,1
<i>ā</i>	[e] [ē]	<i>au</i>		36,2
<i>āh</i>	[ē]	<i>av</i>		37,1
<i>āu</i>	[oø]	<i>ai</i>		37,2
<i>b</i>	[b]	<i>aj</i>		36,1
<i>bb</i>	[b]	<i>e</i>		36,2
<i>c</i>	[c]	<i>ē</i>		17
<i>ch</i>	[k] [χ] [ç]	<i>ei</i>		17
<i>chs</i>	[ks]	<i>ej</i>	[ei], [ei]	18
<i>ck</i>	[k]	<i>b</i>		38
<i>d</i>	[d]	<i>b</i>		38
<i>dd</i>	[d]	<i>c</i>		44
<i>dt</i>	[t]	<i>c</i>		44
<i>e</i>	[e], [ē] [ē]	<i>k</i>	[x]	45,1
<i>ee</i>	[ē]	<i>k</i>	[ç]	45,2
<i>eh</i>	[ē]	<i>k</i>		46,1
		<i>k</i>		46,2
		<i>š</i>		46,3
		<i>š</i>		46,4
		<i>ks</i>		47
		<i>k</i>		48
		<i>d</i>		49
		<i>d</i>		49
		<i>t</i>		50
		<i>e</i>	[e], [ē]	19
		<i>ē</i>		19
		<i>ē</i>		20
		<i>ē</i>		21

Vācu		Latviešu		Paragrafs, kurā aplū- kota atdari- nāšana
rakstība	izruna	rakstība	izruna	
<i>ei</i>	[ae]	<i>ei</i>	[eɪ] vai [eɪ]	39,1
<i>eu</i>	[oø]	<i>ej</i>	[eɪ] vai [eɪ]	39,2
<i>ey</i>	[ae]	<i>ei</i>	[eɪ] vai [eɪ]	40
		<i>ei</i>	[eɪ] vai [eɪ]	39,1
		<i>ej</i>		39,2
<i>f</i>	[f]	<i>f</i>		51
<i>ff</i>	[f]	<i>f</i>		51
<i>g</i>	[g]	<i>g</i>		52
<i>gh</i>	[ç]	<i>g</i>		52
<i>gg</i>	[g]	<i>g</i>		52
<i>h</i>	[h]	<i>h</i>	[x]	53
<i>i</i>	[i]	<i>i</i>		22
	[i]	<i>i</i>		22
<i>ie</i>	[i]	<i>ie</i>	[ie] (2 ska- ņas)	23
<i>ih</i>	[i]	<i>i</i>		24
<i>j</i>	[j]	<i>j</i>		54
<i>k</i>	[k]	<i>k</i>		55
<i>kk</i>	[k]	<i>k</i>		55
<i>l</i>	[l]	<i>l</i>		56
<i>ll</i>	[l]	<i>ll</i>	[ll]	56
<i>m</i>	[m]	<i>m</i>		57
<i>mm</i>	[m]	<i>mm</i>	[mm]	57
<i>n</i>	[n]	<i>n</i>		58
<i>nn</i>	[n]	<i>nn</i>		58
<i>ng</i>	[ŋ]	<i>ng</i>	[ŋg]	58
<i>nk</i>	[ŋk]	<i>nk</i>	[ŋk]	58
<i>o</i>	[o]	<i>o</i>		25
	[o]	<i>o</i>		25
<i>oh</i>	[o]	<i>o</i>	[ō]	27

Vācu		Latviešu		Paragrafs, kurā aplū- kota atdari- nāšana
rakstība	izruna	rakstība	izruna	
<i>oe</i>	[œ]	<i>e</i>		28
	[ø:]	<i>ē</i>		25
<i>oi</i>	[oø]	<i>oi</i>		41
<i>oo</i>	[ö]	<i>o</i>	[ö]	26
<i>oy</i>	[øø]	<i>oi</i>		41
<i>ō</i>	[œ]	<i>e</i>		28
	[ø:]	<i>ē</i>		28
<i>ōh</i>	[ø:]	<i>ē</i>		29
<i>p</i>	[p]	<i>p</i>		59
<i>pp</i>	[p]	<i>p</i>		59
<i>ph</i>	[f]	<i>f</i>		60
<i>pł</i>	[pf]	<i>pł</i>		61
	[f]	<i>pł</i>	[pf]	61
<i>qu</i>	[kv]	<i>kv</i>		62
<i>r</i>	[r]	<i>r</i>		63
<i>rr</i>	[r]	<i>r</i>		63
<i>rh</i>	[r]	<i>r</i>		63
<i>s</i>	[s]	<i>s</i>		64,1
	[z]	<i>z</i>		64,2
<i>sch</i>	[š]	<i>š</i>		65
<i>sp</i>	[šp]	<i>šp</i>		66
<i>ss</i>	[s]	<i>s</i>		67
<i>st</i>	[št]	<i>št</i>		68,1
	[st]	<i>st</i>		68,2
<i>B</i>	[s]	<i>s</i>		69
<i>t</i>	[t]	<i>t</i>		70
<i>th</i>	[t]	<i>t</i>		70
<i>tt</i>	[t]	<i>t</i>		70
<i>tsch</i>	[č]	<i>č</i>		71
<i>tzsch</i>	[č]	<i>č</i>		71
<i>tz</i>	[č]	<i>c</i>		72
<i>u</i>	[u]	<i>u</i>		30
	[ü]	<i>ū</i>		30
<i>ue</i>	[y]	<i>i</i>		32
	[y:]	<i>i</i>		32
<i>uh</i>	[ü]	<i>ū</i>		31

Vācu		Latviešu		Paragrafs, kurā aplū- kota atdarināšana
rakstība	izruna	rakstība	izruna	
ü	[y] [y:]	i ī		32 32
üh	[y:]	ī		33
v	[f] [v]	f v		73,1 73,2
w	[v]	v		74
x	[ks]	ks		75
y	[i] [ī]	i ī		34 34
z	[c]	c		76
zz	[c]	c		76

5. Atšķirības vācu īpašvārdu atdarināšanā starp latviešu un krievu valodu

77. §. Krievu valodas transkribējumi samērā labi atspoguļo īpašvārda skaņu sastāvu vācu valodā. Tapēc latviešu valodā iespējams izveidot diezgan pareizu vācu īpašvārdu atdarinājumus pēc krievu valodas rakstījuma.

Tomēr dažos gadījumos latviešu rakstījumā var ieviesties arī kļūdas, it īpaši tad, kad krievu transkripcijā ar vienu burtu apzīmētas vairākas vācu valodas skaņas, kuras latviešu valodā atdarina atšķirīgi.

1) Krievu transkripcijā zūd vācu garo patskaņu apzīmējumi. Tapēc latviešu rakstībā un izrunā iespējamas kļūdas patskaņu kvantitātes ziņā.

Aalen	— Ален	— Älene
Moosburg	— Мосбург	— Mosburga [..ō..]
Ahrensbök	— Аренсбёк	— Ärensbeķa
Nied	— Нид	— Nide

2) Vācu ü un ju vārda vidū krievu valodā aīdarina ar vienu un to pašu burtu — ю.

Müller	pv	— Мюллер	— Millers
Jugel		— Югель	— Jūgele

Tā kā skaņu kopa *ju* vācu vārda vidū gadās ļoti reti, tad ar krievu *ю* vārda vidū gandrīz vienmēr atdarināts vācu *ü*, kas latviešu valodā atdarināms ar *i* vai *ī*.

3) Krievu *u* vārda sākumā var apzīmēt vācu *ü*, *i*, *ji*.

<i>Überau</i>	—	<i>Иберау</i>	—	<i>Iberava</i>
<i>Inn</i>	—	<i>Инн</i>	—	<i>Inne</i>
<i>Jiedlitz</i>	—	<i>Идлиц</i>	—	<i>Jidlica</i>

Latviešu rakstība šai gadījumā jānoskaidro pēc vācu oriģināla.

4) Krievu *g* stājas vācu *g* un *h* vietā.

<i>Gessen</i>	—	<i>Гессен</i>	—	<i>Gesene</i>
<i>Hessen</i>	—	<i>Гессен</i>	—	<i>Hesene</i>
<i>Garz</i>	—	<i>Гарц</i>	—	<i>Garca</i>
<i>Harz</i>	—	<i>Гарц</i>	—	<i>Hārcs</i>

Lai novērstu pārpratumus, jānoskaidro rakstība vai izruna vācu valodā.

5) Krievu *b* apzīmē vācu *j* (aiz līdzskaņa patskaņa priekšā), kā arī *л* mīkstinājumu vārda beigās vai līdzskaņa priekšā. Latviešu valodā pirmajā gadījumā rakstāms *j*, otrā — *l*.

<i>Balje</i>	—	<i>Балье</i>	—	<i>Balje</i>
<i>Römhild</i>	—	<i>Ремхильд</i>	—	<i>Remhilde</i>

6) Krievu *л* parasti apzīmē *j* aiz līdzskaņa salikteņa sastāvdaļas beigās.

Butjadingen — *Бутъядинген* — *Butjādingene*

D. Ipašvārdū gramatizācija

1. Ipašvārdū dzimte

78. §. Apdzīvoto vietu (pilsētu, pilsētu daļu, ciemu u. c.) vācu nosaukumiem latviešu valodā ir sieviešu dzimte.

<i>Pilsētas Eisenach</i>	—	<i>Eisenaha</i> [eɪ . .]
<i>Wien</i>	—	<i>Vīne</i>
<i>Leipzig</i>	—	<i>Leipciga</i> [. . eɪ . .]

Pilsētas daļas	<i>Schönefeld</i> — <i>Sēnefelde</i> <i>Düppel</i> — <i>Dipele</i>
Ciemi	<i>Fuhlendorf</i> — <i>Fūlendorfa</i> <i>Absthagen</i> — <i>Absthāgene</i>

79. §. Āra vārdi (kalnu, upju, ezeru u. c. nosaukumi) parasti lietojami tādā dzimtē, kāda dzimte ir attiecīgajam latviešu valodas nomenklatūras vārdam.

Upes	<i>Rhein</i> — <i>Reina</i> [.. ēi ..] <i>Main</i> — <i>Maina</i>
Kalni	<i>Alpen</i> — <i>Alpi</i> <i>Zugspitze</i> — <i>Cūgšpice</i> (dat. <i>Cūgšpicem</i>)
Ezeri	<i>Müritz</i> — <i>Mirics</i> vai <i>Mirica ezers</i>
Salas	<i>Rügen</i> — <i>Rīgene</i>

80. §. Personvārdu dzimte atkarīga no attiecīgās personas dzimuma.

<i>Müller</i>	— <i>Millers, Millere</i>
<i>Fischart</i>	— <i>Fišarts, Fišarte</i>
<i>Fulda</i>	— <i>Fulda</i> (dat. <i>Fuldam</i>), <i>Fulda</i> (dat. <i>Fuldai</i>)
<i>Finke</i>	— <i>Finke</i> (dat. <i>Finkem</i>), <i>Finke</i> (dat. <i>Finkei</i>)

2. Ipašvārdū deklinācija

81. §. Latviešu valodā atdarinātie vācu ipašvārdi lokāmi pēc I, II, IV vai V deklinācijas parauga.

82. §. Pēc I deklinācijas parauga lokāmi tie atdarinātie ipašvārdi, kam latviešu valodā vienskaitļa nominatīvā ir galotne *-s*. Vācu valodā šie ipašvārdi beidzas ar līdzskani vai divskani *ai*, *ei*, *oi*.

<i>Keisch</i> pv	— <i>Keišs</i> [.. ēi ..]
<i>Frings</i> pv	— <i>Frings</i>
<i>Feuchtwanger</i> pv	— <i>Feihtwangers</i> [.. ēi ..]
<i>Novalis</i> pv	— <i>Novāliss</i>
<i>Venedey</i> pv	— <i>Venedejs</i>
<i>Nestroy</i> pv	— <i>Nestrojs</i>

83. §. Pēc II deklinācijas parauga lokāmi nedaudz latviešu valodā atdarināto personvārdu.

1) Pie II deklinācijas pieder uzvārdi, kas vācu valodā beidzas ar *-mann*.

Schumann — *Šūmanis*

Kellermann — *Kellermanis*

Sudermann — *Zūdermanis*

Piezīme. Uzvārds *Mann* lokāms pēc I deklinācijas: *Mans*.

2) Pēc vārda *viesis* parauga (ģen. *viesa* bez līdzskaņa mīkstinājuma) lokāmi slavu cilmes uzvārdi, kas vācu valodā beidzas ar *-sky*.

Skladanovsky — *Skladanovskis*

Tuchovsky — *Tuhovskis*

3) Bez tam pie II deklinācijas pieder vēl šādi uzvārdi un vārdi:

Diesel — *Dizelis*

Händel — *Hendelis*

Hegel — *Hēgelis*

Franz — *Francis* (bet uzvārds *Frangs*)

Fritz — *Fricis* (bet uzvārds *Frics*)

Karl, Carl — *Kārlis* (bet uzvārds *Karls*)

Peter — *Pēteris* (bet uzvārds *Pēters*)

84. §. Pēc IV deklinācijas parauga lokāmi īpašvārdi, kas vācu valodā beidzas ar *-a*, ar divskani vai ar līdzskani.

1) Pie IV deklinācijas pieder vīriešu un sieviešu dzimtes īpašvārdi, kas vācu valodā beidzas ar *-a*, un sieviešu dzimtes īpašvārdi, kas vācu valodā beidzas ar *-ai*, *-ei*, *-oi*.

Gotha — *Gota [..ō..]*

Mittweida — *Mitveida [..ēi..]*

Alzey — *Alceja*

2) Pie IV deklinācijas pieder sieviešu dzimtes īpašvārdi, kas vācu valodā beidzas ar šādām salikteņu

sastāvdaļām vai burtiem: *-berg*, *-ch*, *-ck*, *-f(f)*, *-ein*, *-heim*, *-ig*, *-im*, *-ing*, *-k*, *-s*, *-ß*, *-sch*, *-(t)z*.

-berg	<i>Mühlberg</i> pv	— <i>Mīlberga</i> [.. ēr ..]
	<i>Klettenberg</i> pv	— <i>Klettenberga</i> [.. ēr ..]
-ch	<i>Oestreich</i>	— <i>Ēstreiha</i> [.. ēi ..]
	<i>Mitcherlich</i>	— <i>Mičerliha</i>
	<i>Much</i> pv	— <i>Muha</i>
	<i>Kaulbach</i> pv	— <i>Kaulbaha</i>
-ck	<i>Osnabrück</i>	— <i>Osnabrika</i>
	<i>Overbeck</i>	— <i>Overbeka</i> [ō ..]
	<i>Mundstock</i> pv	— <i>Mundštoka</i>
-f(f)	<i>Mühldorf</i>	— <i>Mīldorfa</i>
	<i>Königsdorf</i>	— <i>Kēnigsdorfa</i>
	<i>Klaushof</i>	— <i>Klaushoſa</i> [.. ū ..]
	<i>Adolf</i> pv	— <i>Ādolfa</i>
	<i>Rumpf</i> pv	— <i>Rumpfa</i>
	<i>Orff</i> pv	— <i>Orfa</i>
	<i>Müllenhoff</i> pv	— <i>Millenhoſa</i>
-ein	<i>Bästlein</i>	— <i>Bestleina</i> [.. ēi ..]
	<i>Felsenstein</i>	— <i>Felzenšteina</i> [.. ēi ..]
-heim	<i>Mannheim</i>	— <i>Manheima</i> [.. ēi ..]
	<i>Oppenheim</i> pv	— <i>Openheima</i> [.. ēi ..]
-ig	<i>Borsig</i>	— <i>Borzigā</i>
	<i>Flechsig</i> pv	— <i>Fleksiga</i>
-im	<i>Parchim</i>	— <i>Parhima</i>
-ing	<i>Altötting</i>	— <i>Altetinga</i>
	<i>Klasing</i> pv	— <i>Klāzinga</i>
-k	<i>Königsmark</i>	— <i>Kēnigsmarka</i>
	<i>Orlik</i> pv	— <i>Orlika</i>
-s, -ß	<i>Worbis</i>	— <i>Vorbisa</i>
	<i>Köbis</i>	— <i>Kēbisa</i>
	<i>Kraus</i> pv	— <i>Krausa</i>
	<i>Knies</i> pv	— <i>Knīsa</i>
	<i>Müsäus</i> pv	— <i>Mīzeisa</i> [.. ēi ..]
	<i>Elsaß</i>	— <i>Elzasa</i>
	<i>Stoß</i> pv	— <i>Štosa</i> [.. ū ..]

-sch	<i>Karsch</i> pv	— <i>Karša</i>
-(t)z	<i>Kasnewitz</i>	— <i>Kasnevica</i>
	<i>Kollwitz</i>	— <i>Kolvica</i>
	<i>Motz</i> pv	— <i>Moca</i>
	<i>Leibniz</i> pv	— <i>Leibnica</i> [.. ēi ..]
	<i>Pfalz</i>	— <i>Pfalca</i>
	<i>Lübz</i>	— <i>Libca</i>
	<i>Kurz</i>	— <i>Kurca</i>

3) Pie IV deklinācijas pieder īpašvārdi, kuru vācu rakstībā pēdējais patskanis ir *a*, *o*, *u* vai divskanis *ai*, *au* (izņemot 85. §. 2. punktā minētos vārdus).

<i>Vismar</i>	— <i>Vismāra</i>
<i>Marl</i>	— <i>Marla</i>
<i>Neuenahr</i>	— <i>Neienāra</i> [.. ēi ..]
<i>Lahr</i>	— <i>Lāra</i>
<i>Thorn</i>	— <i>Torna</i>
<i>Marienborn</i>	— <i>Marienborna</i> (5 zilbes)
<i>Roon</i>	— <i>Rona</i> [.. ū ..]
<i>Lützow</i>	— <i>Licova</i>
<i>Ulm</i>	— <i>Ulma</i>
<i>Folkenhayn</i>	— <i>Folkenhaina</i>
<i>Kaub</i>	— <i>Kauba</i>
<i>Lugau</i>	— <i>Lūgava</i>

85. §. Pēc V deklinācijas parauga lokāmi īpašvārdi, kas vācu valodā beidzas ar *-e* vai līdzskani.

1) Pie V deklinācijas pieder vīriešu un sieviešu dzimtes īpašvārdi, kas vācu valodā beidzas ar *-e*.

<i>Brake</i> pv	— <i>Brake</i>
<i>Stolze</i> pv	— <i>Štolce</i>

2) Pie V deklinācijas pieder sieviešu dzimtes īpašvārdi, kas vācu valodā beidzas ar *-d*, *-dt*, *-furt*, *-hard*, *-hart*, *-land*, *-man(n)*, *-ruh*, *-t(h)*, *-tal*, *-wald*.

-d	<i>Dortmund</i>	— <i>Dortmunde</i>
	<i>Stralsund</i>	— <i>Štrālzunde</i>
	<i>Conrad</i> pv	— <i>Konrāde</i>
	<i>Meinhold</i>	— <i>Meinhölde</i> [.. ēi ..]

-dt	<i>Arnstadt</i>	— <i>Arnštate</i>
	<i>Altranstädt</i>	— <i>Altranštete</i>
	<i>Bodenstedt</i>	— <i>Bodenštete</i> [.. ð ..]
	<i>Eichrodt</i> pv	— <i>Eihrote</i> [eɪçrōte]
	<i>Arndt</i> pv	— <i>Arnte</i>
	<i>Mundt</i> pv	— <i>Munte</i>
-furt	<i>Frankfurt</i>	— <i>Frankfurte</i>
	<i>Erfurt</i>	— <i>Erfurte</i> [.. ər ..]
-hard,	<i>Erhard</i> pv	— <i>Erharde</i> [. ər ..]
-hart	<i>Erkhart</i> pv	— <i>Erkharte</i>
-land	<i>Sauerland</i>	— <i>Zauerlande</i>
-man(n)	<i>Fühmann</i> pv	— <i>Fimane</i>
	<i>Brinckman</i> pv	— <i>Brinkmane</i>
-ruh	<i>Karlsruh</i>	— <i>Karlsrūe</i>
	<i>Friedrichsruh</i>	— <i>Fridrihsrūe</i>
-t(h)	<i>Breithaupt</i> pv	— <i>Breithaupte</i> [.. eɪ ..]
	<i>Brant</i> pv	— <i>Brante</i>
	<i>Abendroth</i> pv	— <i>Ābendrote</i> [.. ð ..]
Bet:	<i>Bayreuth</i>	— <i>Baireita</i> [.. eɪ ..]
-tal	<i>Wuppertal</i>	— <i>Vupertāle</i>
-wald	<i>Auerswald</i>	— <i>Auersvalde</i>

3) Pie V deklinācijas pieder īpašvārdi, kuru pēdējais patskaņa burts *ir ä, e, i, ie, ö, ü, äu, ei, eu* (izņemot 84. §. 2. punktā minētos vārdus).

<i>Schwelm</i>	— <i>Švelme</i>
<i>Kehl</i>	— <i>Kēle</i>
<i>Fröbel</i>	— <i>Frēbele</i>
<i>Dresden</i>	— <i>Drēzdene</i>
<i>Münster</i>	— <i>Minstere</i>
<i>Schweickert</i> pv	— <i>Sveikerte</i> [švēikērte]
<i>Dorpfeld</i>	— <i>Dorpfelde</i>
<i>Brehm</i> pv	— <i>Brēme</i>
<i>Berlin</i>	— <i>Berline</i>
<i>Wien</i>	— <i>Vine</i>
<i>Kiel</i>	— <i>Kile</i>
<i>Köln</i>	— <i>Kelne</i>
<i>Keun</i> pv	— <i>Keine</i> [.. eɪ ..]

P i e z ī m e. Lai izvairītos no asociācijām ar latviešu valodas sugas vārdiem, sieviešu uzvārdiem var galotnes *-e* vietā lietot galotni *-a* vai otrādi.

<i>Kant</i> pv	— <i>Kants, Kanta</i>
<i>Renn</i> pv	— <i>Rens, Rena</i>
<i>Mann</i> pv	— <i>Mans, Mane</i>

86. §. Daži atdarinātie īpašvārdi latviešu valodā ir **n e l o k ā m i**.

1) Nelokāmi latviešu valodā ir vācu īpašvārdi, kas beidzas ar *-ee*, *-o* (parasti izrunā [ō]), *-uh* (personvārdos).

<i>Ausee</i> pv	— <i>Auzē</i>
<i>Lemgo</i> pv	— <i>Lemgo</i> [.. ō]
<i>Otto</i> pv	— <i>Oto</i> [.. ō]
<i>Kollo</i> pv	— <i>Kollo</i> [.. ō]
<i>Unruh</i> pv	— <i>Unrū</i>
<i>Halensee</i>	— <i>Hälenzē</i>

2) Latviešu valodā nav lokāmi sieviešu vārdi, kas doti vīrietim.

<i>Erich Maria Remarque</i>	— <i>Ērihs Maria Remarks</i>
<i>Carl Maria Weber</i>	— <i>Kārlis Maria Vēbers</i>

3. Ipašvārdi, kas vācu valodā ir salikteņi vai vārdkopas

87. §. Vācu saliktajiem īpašvārdiem, kas vācu valodā rakstīti ar defisi, tā parasti paturama arī atdarinājumā. Lokāmas abas salikteņa sastāvdaļas.

<i>Schleswig-Holstein</i>	— <i>Šlēzviga-Holšteina</i> [.. ēi ..]
<i>Zella-Mehlis</i>	— <i>Cella-Mēlisa</i>
<i>Rheinland-Pfaltz</i>	— <i>Reinlande-Pfalca</i> [.. ēi ..]
<i>Sachsen-Weimar-</i>	— <i>Saksija-Veimāra-</i>
<i>Eisenach</i>	<i>Eizenaha</i> [vēimāra ēzenaxa]
<i>Neheim-Hüsten</i>	— <i>Nēheimā-Histene</i> [.. ēi ..]
<i>Schmidt-Rottluf</i> pv	— <i>Smits-Rotlufs</i>

Pilsētu daļu nosaukumi, kam pirmajā daļā minēta pilsēta, bet otrajā šīs pilsētas daļa (piemēram,

Berlin-Treptow), atdarināmi šādi: salikteņa pirmā daļa vai nu atmetama vai arī minama ģenitīvā vai loka-tīvā.

Berlin-Treptow — *Treptova, Berlīnes Treptova,
Treptova Berlīnē*

Berlin-Britz — *Brica, Berlīnes Brica, Brica
Berlīnē*

Bez defises latviešu valodā rakstāmi vācu īpaš-vārdi, kuru pirmajā daļā ir īpašības vārds.

Neu-Ulm — *Neiulma [.. ēi ..]*

Groß-Gerau — *Grosgerava [.. ō ..]*

88. §. Vācu valodā īpašvārds var sastāvēt arī no vairākiem atsevišķiem vārdiem. Pirmajā daļā tad parasti ir adjektīvs, otrajā — vietvārds vai arī nomenklatūras vārds. Šādu īpašvārdu atdarinā-šanā izšķirami vairāki gadījumi.

1) Pirmajā daļā var būt no vietvārda atvasi-nāts īpašības vārds, bet otrajā — viet-vārds. Tad latviešu valodā īpašības vārda vietā lietojams attiecīgā vietvārda ģenitīvs:

Fränkische Alpen — *Franku Alpi*

2) Pirmajā daļā var būt no vietvārda atvasi-nāts īpašības vārds, bet otrajā — nomen-klatūras vārds. Tad latviešu valodā īpašības vārda vietā lietojams attiecīgais ģenitīvs, bet nomenklatūras vārds tulkojams.

Teutoburger Wald — *Teitoburgas mežs [.. ēi ..]*

Laacher See — *Lāhas ezers*

Züricher See — *Cīrihes ezers*

3) Ipašvārda sastāvā var būt p r i e v ā r d s an kopā ar artikulu datīvā (*an dem* vai *am*, *an der*). Tad *an* latviešu valodā tulkojams ar prievidu *pie*.

Frankfurt am Main — *Frankfurte pie Mainas*

Frankfurt an der Oder — *Frankfurte pie Oderes [ō ..]*

Dillingen an der Saar — *Dillingene pie Zāras*

Dillingen an der Donau — *Dillingene pie*

Donavas [.. ō ..]

Tāpat atdarināmi arī šo vietvārdu saīsinājumi vācu valodā.

Frankfurt a. Main — *Frankfurte pie Mainas*

Frankfurt a. d. Oder — *Frankfurte pie Oderes*

Frankfurt (Main) — *Frankfurte pie Mainas*

Frankfurt (Oder) — *Frankfurte pie Oderes*

4) Visos pārējos gadījumos atsevišķi rakstītie vācu īpašvārdi latviešu valodā rakstāmi kopā.

Totes Gebirge — *Totesgebirge [. ō .]*

Goldene Aue — *Goldeneaue*

Hoher Meißner — *Hoermeisnere [xōermēisnere]*

Groß Kiesov — *Groskīzova [grōs . .]*

Drei Kronen — *Dreikronene [. . ēi . . ō .]*

89. §. Vācu saliktajos īpašvārdos otrajā daļā dažreiz var būt nomenklatūras vārds. Šādu salikteņu atdarināšanā šķirami vairāki gadījumi.

1) Apdzīvoto vietu nosaukumos nomenklatūras vārds atstājams netulkots.

Arnstadt — *Arnštate (Stadt «pilsēta»)*

Flemmendorf — *Flemmendorfa (Dorf «ciems»)*

2) Nomenklatūras vārds nav tulkojams, ja vietvārda apzīmētais objekts neatbilst šā vārda jēdzienam.

Spremberg (pilsēta) — *Spremberga [. . ēr .]
(Berg «kalns»)*

Lobenstein (pilsēta) — *Lobenšteina [. . ō . . . ēi .]
(Stein «akmens»)*

Gransee (pilsēta) — *Granzē (See «ezers»)*

Izņēmums šeit ir *-wald* «mežs», kas tulkojams kalnu grupu un augstieņu nosaukumos. Latviešu valodā tad vārds *mežs* rakstāms atsevišķi un ar lielo burļu — *Mežs*:

Frankenwalde — *Franku Mežs*

3) Nomenklatūras vārdi tulkojami ezeru un kalnu, kā arī apgabalu (Gebiet) nosaukumos.

a) Ja salikteņa pirmā sastāvdaļa ir vietvārds, tas

latviešu valodā ir ģenitīvā. Nomenklatūras vārds rakstāms atsevišķi.

<i>Traunsee</i>	— <i>Traunas ezers</i> (<i>Trauna</i> — upe)
<i>Geisingberg</i>	— <i>Geizingas kalns</i> [.. ēi ..] (<i>Geizinga</i> — pilsēta)
<i>Ruhrgebiet</i>	— <i>Rūras apgabals</i> (<i>Rūra</i> — upe)

b) Ja salikteņa pirmajā sastāvdalā nav vietvārda, latviešu valodā veidojams saliktenis ar nomenklatūras vārdu otrajā dalā.

<i>Bodensee</i>	— <i>Bodenezers</i> [.. ū ..]
<i>Wannsee</i>	— <i>Vanezers</i>
<i>Titisee</i>	— <i>Titiezers</i> (4 zilbes)
<i>Döbraberg</i>	— <i>Dēbrakalns</i>
<i>Knüllgebirge</i>	— <i>Knīlkalni</i>

P i e z ī m e. Kā paralēlformas a un b punktos minētajos gadījumos iespējami nosaukumi ar netulkotu nomenklatūras vārdu: *Traunzē*, *Geizingbergs*, *Bodenzē*, *Wanzē*, *Titizē*, *Dēbrabergs*, *Knīlgebirge*.

90. §. Pie katras latviešu valodā atdarināta vācu īpašvārda iespējams lietot attiecīgo nomenklatūras vārdu. Vācu vietvārds tad ir ģenitīva locījumā.

<i>Spree</i>	— <i>Sprē</i> vai <i>Sprē upe</i>
<i>Milde</i>	— <i>Milde</i> vai <i>Mildes upe</i>
<i>Matterhorn</i>	— <i>Materhorns</i> vai <i>Materhorņa kalns</i>
<i>Dachstein</i>	— <i>Dahšteins</i> vai <i>Dahšteina kalnu grupa</i> [.. ēi ..]
<i>Müritz</i>	— <i>Mirics</i> vai <i>Mirica ezers</i>
<i>Bodensee</i>	— <i>Bodenzē</i> vai <i>Bodenzē ezers</i> [.. ū ..] (ja nomenklatūras vārdu netulko, sk. 89. §. 3.)
<i>Fichtelberg</i>	— <i>Fihtelbergs</i> vai <i>Fihtelberga kalns</i> [.. ēr ..] (ja nomenklatūras vārdu netulko, sk. 89. §. 3.)
<i>Helgoland</i>	— <i>Helgolande</i> vai <i>Helgolandes sala</i>
<i>Zittau</i>	— <i>Citava</i> vai <i>Citavas pilsēta</i>

III. IPAŠVĀRDU UN NOMENKLATORAS VĀRDU SARAKSTI VĀCU UN LATVIEŠU VALODĀ

A. Geografiskie nosaukumi

Aalen <i>p¹</i>	Älene
Alpen <i>kalni</i>	*Alpi
Altenburg <i>p</i>	Altenburga
Altentreptow <i>p</i>	Altentreptova
Altötting <i>p</i>	Altetinga
Alzey <i>p</i>	Alceja
Ammer <i>u</i>	Ammere
Ammerssee <i>e</i>	Ammeres ezers
Angermünde <i>p</i>	Angerminde
Anklam <i>p</i>	Anklama
Annaberg-Buchholz <i>p</i>	Annaberga-Buhholca, Annaberga-Buholca [. . ēr . .]
Apolda <i>p</i>	Apolda
Arlberg <i>kalnu pāreja</i>	Arlberga, Arlbergas kalnu pāreja [.. ēr ..]
Arnsberg <i>p</i>	Arnsberga [.. ēr ..]
Arnstadt <i>p</i>	Arnštate
Arolsen <i>p</i>	Ārolzene
Aschersleben <i>p</i>	Ašerslēbene

¹ Nomenklatūras vārdu saīsinājumi: *a* — augstiene, *c* — ciems, *e* — ezers, *k* — kalns, *vir* — virsotne, *klg* — kalnu grupa, *l* — līdzēums, *m* — mežs, *n* — novads, *p* — pilsēta, *pd* — pilsētas daļa, *s* — sala, *u* — upe, *z* — zeme (Land). Zemes, kantoni, apgabali u. c. administratīvie dalijumi ipaši nav uzrādīti, ja to nosaukums ir tāds pats kā kādai pilsētai.

Zvaigznīte rakstīta (*) to vārdu priekšā, kuru rakstībā un izrunā saglabāta līdzšinējā latviešu valodas tradīcija.

Auersberg	<i>k</i>	Auersbergs [. bēr . .], Auerskalns
Augsburg	<i>p</i>	Augsburga
Aurich	<i>p</i>	Auriha
Ay	<i>p</i>	Aja
Baar	<i>a</i>	Bārs, Bāra augstiene
Backnang	<i>p</i>	Baknanga
Baden-Baden	<i>p</i>	*Bādenbādene
Baden bei Wien	<i>p</i>	Bādeņe pie Vīnes
Baden in der Schweiz	<i>p</i>	Bādene Šveicē
Badenweiler	<i>p</i>	Bādenveilere [. . ēi . .]
Balingen	<i>p</i>	Bālingene
Basel	<i>p</i>	Bāzele
Bautzen	<i>p</i>	Baucene
Bayern	<i>z</i>	*Bavārija
Bayreuth	<i>p</i>	*Baireita [. . ēi . .]
Bayrische Alpen	<i>k</i>	*Bavārijas Alpi
Beeskow	<i>p</i>	Bēskova
Belzig	<i>p</i>	Belciga
Bensberg	<i>p</i>	Bensberga [.. ēr . .]
Bergen	<i>p</i>	Bergene [.. ēr . .]
Berlin	<i>p</i>	Berline
Bern	<i>p</i>	Berne [.. ēr . .]
Bernau	<i>p</i>	Bernava [.. ēr . .]
Bernburg an der Saale	<i>p</i>	Bernburga pie Zāles [bērn . .]
Beuel	<i>p</i>	Beiele [bēiele]
Biedenkopf	<i>p</i>	Bīdenkopfa
Bischofswerda	<i>p</i>	Bišofsverda [.. ēr . .]
Bitburg	<i>p</i>	Bitburga
Bitterfeld	<i>p</i>	Biterfelde
Bocholt	<i>p</i>	Boholte
Bodensee	<i>e</i>	Bodenezers [. . ū . .]
Borna	<i>p</i>	Borna
Brandenburg	<i>n</i>	Brandenburga
Brandenburg (Havel)	<i>p</i>	Brandenburga pie Hāfeles
Braunau am Inn	<i>p</i>	Braunava pie Innes
Braunschweig	<i>n</i>	Braunšveiga [. . ēi . .]
Bregenz	<i>p</i>	Brēgenca
Bremen	<i>p</i>	Brēmene

Bremerhaven <i>p</i>	Brēmerhāfene
Bremervörde <i>p</i>	Brēmerferde [.. fēr ..]
Bruck an der Leitha <i>p</i>	Bruka pie Leitas [.. ēi ..]
Bruck an der Mur <i>p</i>	Bruka pie Mūras
Bundesrepublik Deutschland (saīsinājums DBR) <i>valsts</i>	*Vācijas Federatīvā Republika (saīsinājums VFR)
Burg <i>p</i>	Burga
Burgenland <i>z</i>	Burgenlande
Bützow <i>p</i>	Bicova
Cainsdorf <i>p</i>	Kainsdorfa
Calau <i>p</i>	Kālava
Calbe <i>p</i>	Kalbe
Cham <i>p</i>	Kāma
Chemnitz <i>p</i>	Kemnica
Chiemsee <i>e</i>	Kīmezers
Chur <i>p</i>	Kūra
Celle <i>p</i>	Celle
Cloppenburg <i>p</i>	Klopenburga
Coburg <i>p</i>	Koburga [.. ō ..]
Cottbus <i>p</i>	Kotbusa
Dachau <i>p</i>	Dahava
Dachstein <i>klg</i>	Dahšteins, Dahšteina kalnu grupa [.. ēi ..]
Dammer Bergen <i>klg</i>	Dammes kalni
Davos <i>p</i>	Davosa [.. ō ..]
Delitzsch <i>p</i>	Dēliča
Demmin <i>p</i>	Demmīne
Dessau <i>p</i>	Desava
Detmold <i>p</i>	Detmolda
Deutsche Demokratische Republik (saīsinājums DDR) <i>valsts</i>	*Vācijas Demokrātiskā Republika (saīsinājums VDR)
Deutschland	*Vācija
Dieburg <i>p</i>	Dīburga
Diepholz <i>p</i>	Dīpholca
Dillenburg <i>p</i>	Dillenburga
Dinslaken <i>p</i>	Dinslākene
Dippoldiswalde <i>p</i>	Dipoldisvalde

Döbeln <i>p</i>	Dēbelne
Doberan <i>p</i>	Doberāna
Donau <i>u</i>	Donava [..ō..]
Dortmund <i>p</i>	Dortmunde
Dresden <i>p</i>	*Drēzdene
Duderstadt <i>p</i>	Dūderštate
Duisburg <i>p</i>	Dīsburga
Düren <i>p</i>	Dīrene
Eberswalde <i>p</i>	Ēbersvalde
Ebingen <i>p</i>	Ēbingene
Eilenburg <i>p</i>	Eilenburga [ei..]
Eisenach <i>p</i>	Eizenaha [ei..]
Eisenberg <i>p</i>	Eizenberga [eizenbērga]
Eisleben <i>p</i>	Eislēbene [ei..]
Elbe <i>u</i>	Elbe
Ems <i>u</i>	Emsa
Enns <i>u</i>	Ensa
Erfurt <i>p</i>	Erfurte [er..]
Erlangen <i>p</i>	Erlangene [er..]
Fichtelberg <i>k</i>	Fihtelbergs, Fihtelkalns [.. er ..]
Finow <i>u</i>	Finova
Finsterwalde <i>p</i>	Finstervalde
Flensburg <i>p</i>	Flensburga
Flōha <i>p</i>	Flēa
Forchheim <i>p</i>	Forhheima, Forheima [.. ei ..]
Forst <i>p</i>	Forste
Frankenthal <i>p</i>	Frankentāle
Frankenwald <i>a</i>	Frankenvalde, Franku Mežs
Frankfurt am Main <i>p</i>	Frankfurte pie Mainas
Frankfurt an der Oder <i>p</i>	Frankfurte pie Oderes
Fränkischer Jura <i>a</i>	Franku Jura
Freiburg <i>p</i>	Freiburga [.. ei ..]
Freienwalde <i>p</i>	Freienvalde [.. ei ..]
Freising <i>p</i>	Freizinga [.. ei ..]
Freital <i>p</i>	Freitāle [.. ei ..]
Freudenstadt <i>p</i>	Freidenštate [.. ei ..]
Freyburg <i>p</i>	Freiburga [.. ei ..]

Friedberg <i>p</i>	Fridberga [.. ər ..]
Friedrichshafen <i>p</i>	Fridrihshāfene
Friedrichstahl <i>n</i>	Fridrihstāle
Friedrichsruh <i>p</i>	Fridrihsrūe
Fritzlar <i>p</i>	Friclāra
Fulda <i>u</i>	Fulda
Fünfkirchner Bergland <i>a</i>	Finskirhas kalni
Fürstenberg <i>p</i>	Firstenberga [.. ər ..]
Fürstenfeldbruck <i>p</i>	Firstenfeldbruka
Fürstenwalde <i>p</i>	Firstenvalde
Fürth <i>p</i>	Firte
Füssen <i>p</i>	Fisene
Gadebusch <i>p</i>	Gādebuša
Gandersheim <i>p</i>	Gandersheima [.. əi ..]
Gardenlegen <i>p</i>	Gardenlēgene
Garmisch-Partenkirchen <i>p</i>	Garmiša-Partenkirhene
Gastein <i>p</i>	Gašleina [.. əi ..]
Geislingen <i>p</i>	Geislingene [gēis ..]
Geithain <i>p</i>	Geithaina [.. əi ..]
Genthin <i>p</i>	Gentīne
Gera <i>p</i>	Gēra
Germersheim <i>p</i>	Germersheima [gērmers-xēima]
Gesäuse <i>aiza</i>	Gezeize [.. əi ..]
Gevelsberg <i>p</i>	Gēvelsberga [.. ər ..]
Gladbeck <i>p</i>	Gladbeka
Glauchau <i>p</i>	Glauhava
Gleinalpe <i>kalni</i>	*Gleinalpi [.. əi ..]
Görde <i>a</i>	Gērde
Göltzsch <i>u</i>	Gelča
Göppingen <i>p</i>	Gepingene
Görlitz <i>p</i>	Gerlica [.. ər ..]
Goslar <i>p</i>	Goslāra
Gotha <i>p</i>	Gota [.. ō ..]
Göttingen <i>p</i>	Getingene
Gräfenhainichen <i>p</i>	Grēfenhainihene
Gransee <i>p</i>	Granzē
Graubünden <i>kantons</i>	Graubindene
Graz <i>p</i>	Grāca
Greifswald <i>p</i>	Greifsvalde [.. əi ..]

Greiz <i>p</i>	Greica [.. ēi ..]
Greven <i>p</i>	Grēvene
Grevenbroich <i>p</i>	Grēyenbroha [.. ū ..]
Grevesmühlen <i>p</i>	Grēvesmīlene
Grimma <i>p</i>	Grimma
Grimmen <i>p</i>	Grimmene
Gronau <i>p</i>	Gronava [.. ū ..]
Großberlin	*Lielberline
Großenhain <i>p</i>	Grosenhaina [.. ū ..]
Groß-Gerau <i>p</i>	Grosgērava [.. ū ..]
Großkayna <i>p</i>	Groskaina [.. ū ..]
Großer Arber <i>k</i>	Groserarbers, Groserarbera kalns [.. ū ..]
Grünau <i>pd</i>	Grīnava
Grunewald <i>pd</i>	Grūnevalde
Guben <i>p</i>	Gübene
Gummersbach <i>p</i>	Gummersbaha
Güstrow <i>p</i>	Gistrova
Habichtswald <i>klg</i>	Hābihtsvalde, Hābihts- valdes kalni
Hagen <i>p</i>	Hāgene
Hagengebirge <i>klg</i>	Hāgenes kałni
Hagenow <i>p</i>	Hāgenova
Hainichen <i>p</i>	Hainihene
Halberstadt <i>p</i>	Halberštate
Haldensleben <i>p</i>	Haldenslēbene
Halle (Saale) <i>p</i>	Halle pie Zāles
Hamburg <i>p</i>	Hamburga
Hameln <i>p</i>	Hāmelne
Hanau <i>p</i>	Hānava
Hannover <i>p</i>	*Hannovere
Harburg-Wilhelmsburg <i>pd</i>	Hārburga-Vilhelmsburga
Harz <i>a</i>	Hārcs, Hārca kalni
Hase <i>u</i>	Hāze
Hattingen <i>p</i>	Hatingene
Havel <i>u</i>	Hāfele
Havelberg <i>p</i>	Hāfelberga [.. ēr ..]
Hechingen <i>p</i>	Hehingene
Hegau <i>n</i>	Hēgava

Heide <i>p</i>	Heide [.. ēi ..]
Heidelberg <i>p</i>	Heidelberga [xēidelbērga]
Heidenheim <i>p</i>	Heidenheima [xēidenxēima]
Heilbronn <i>p</i>	Heilbronna [.. ēi ..]
Heiligenstadt <i>p</i>	Heiligenštate [.. ēi ..]
Helgoland <i>s</i>	Helgolande
Hellerau <i>p</i>	Hellerava
Helmstedt <i>p</i>	Helmštete
Heppenheim <i>p</i>	Hepenheima [.. ēi ..]
Herford <i>p</i>	Herforde [.. ēr ..]
Herne <i>p</i>	Herne [.. ēr ..]
Hersbruck <i>p</i>	Hersbruka [.. ēr ..]
Hersfeld <i>p</i>	Hersfelde [.. ēr ..]
Herten <i>p</i>	Hertene [.. ēr ..]
Herzberg <i>p</i>	Hercberga [xērcbērga]
Hessen <i>z</i>	Hesene
Hettstedt <i>p</i>	Hetštete
Hiddensee <i>s</i>	Hidenzē, Hidenzē sala
Hildburghausen <i>p</i>	Hildburghauzene
Hilden <i>p</i>	Hildene
Höchst <i>pd</i>	Hēhste
Hof <i>p</i>	Hofa [.. ō ..]
Hofgeismar <i>p</i>	Hofgeismāra [xōfgeismāra]
Hohenloher Ebene <i>a</i>	Hoenloerēbene, Hoenloes līdzenums [xōenlōerē- bene, xōenlöe]
Hohenmölzen <i>p</i>	Hoenmelzene [.. ō ..]
Hohenstein-Ernstthal <i>p</i>	Hoensteina-Ernstāle [xōenštēina-ērnstāle]
Hohenzollern <i>n</i>	Hoencollerne [xō ..]
Hoher Meißner <i>klg</i>	Hoermeisnere [xōermēis- nere]
Hoher Peißenberg <i>klg</i>	Hoerpeisenberga [xōerpēi- senbērga]
Höllental <i>aiza</i>	Helltäle
Holstein <i>n</i>	Holšteina [.. ēi ..]
Holzminden <i>p</i>	Holcmindene
Homberg <i>p</i>	Homberga [.. ēr ..]
Homburg <i>p</i>	Homburga
Horb <i>p</i>	Horba
Hoyerswerda <i>p</i>	Hoiersverda [.. ēr ..]

Hückelhoven-Ratheim	<i>n</i>	Hikelhofene-Rātheima [.. ð ..; .. ēi ..]
Hunsrück	<i>a</i>	Hunsrika
Hunte	<i>u</i>	Hunte
Hürth	<i>n</i>	Hirte
Husum	<i>p</i>	Hūzuma
Huy	<i>a</i>	Hī augstiene
Idar-Oberstein	<i>p</i>	Idara-Oberšteina [ōber- štēina]
Ill	<i>u</i>	Ille
Ilm	<i>u</i>	Ilme
Ilmenau	<i>p</i>	Ilmenava
Ingolstadt	<i>p</i>	Ingolštate
Innsbruck	<i>p</i>	Insbruka
Interlaken	<i>p</i>	Interlākene
Isar	<i>u</i>	Izāra
Iserlohn	<i>p</i>	Izerlona [.. ð ..]
Ith	<i>a</i>	Ita
Jasmund	<i>pussala</i>	Jasmunde
Jena	<i>p</i>	Jēna
Jessen	<i>p</i>	Jesene
Johannegeorgenstadt	<i>p</i>	Johangeorgenštate
Jülich	<i>p</i>	Jiliha
Jura	<i>kalnu grēda</i>	*Jura
Jüterbog	<i>p</i>	Jīterboga [.. ð ..]
Kahler Asten	<i>k</i>	Kālerastens, Kālerastena kalns
Kaiserstuhl	<i>kalni</i>	Kaizerštūla kalni
Kalbe (Milde)	<i>p</i>	Kalbe pie Mildes
Kamenz	<i>p</i>	Kāmenca
Kannenbäckerland	<i>n</i>	Kannenbekerlande
Kapfenberg	<i>p</i>	Kapfenberga [.. ēr ..]
Karl-Marx-Stadt	<i>p</i>	*Karlmarksštate
Karlshorst	<i>pd</i>	Karlshorste
Karlsruhe	<i>p</i>	Karlsrūe
Kärnten	<i>z</i>	Kerntene [.. ēr ..]
Kassel	<i>p</i>	Kasele
Kaufunger Wald	<i>a</i>	Kaufungas Mežs

Kehl <i>p</i>	Kēle
Kelheim <i>p</i>	Kelheima [.. ēi ..]
Kellerwald <i>a</i>	Kellervalde
Kempten <i>p</i>	Kemptene
Kesselbergstraße <i>ceʃʃ</i>	Kesselbergstrāse [.. b̥erg ..]
Kevelaer <i>p</i>	Kēvelāra
Kiel <i>p</i>	Kile
Kinzig <i>u</i>	Kinciga
Klagenfurt <i>p</i>	Klāgenfurte
Kleve <i>p</i>	Klēve
Klingenthal <i>p</i>	Klingentāle
Klötze <i>p</i>	Klece
Knüllgebirge <i>a</i>	Knīlgebirge, Knīlkalni
Koblenz <i>p</i>	Koblenca [.. ð ..]
Kochelsee <i>e</i>	Kohelzē, Koheles ezers
Köln <i>p</i>	Kelne
Königssee <i>e</i>	Kēnigsezers
Königswinter <i>p</i>	Kēnigsvintere
Königs Wusterhausen <i>p</i>	Kēnigsvusterhauzene
Konstanz <i>p</i>	Konstanca
Köpenick <i>pd</i>	Kēpenika
Koralpe <i>kłg</i>	*Koralpi [.. ð ..]
Köthen <i>p</i>	Kētene
Krefeld <i>p</i>	Krēfelde
Kronach <i>p</i>	Kronaha [.. ð ..]
Kufstein <i>p</i>	Kuſteina [.. ēi ..]
Kyffhäuser <i>kalni</i>	Kifheizere [.. ēi ..]
Kyritz <i>p</i>	Kīrica
Laacher See <i>e</i>	Lāhas ezers
Lahn <i>u</i>	Lāna
Lahr <i>u</i>	Lāra
Landshut <i>p</i>	Landshūte
Langenfeld <i>p</i>	Langenfelde
Langensalza <i>p</i>	Langenzalca
Lauf <i>p</i>	Laufa
Laufen <i>p</i>	Laufene
Lauffen <i>p</i>	Laufene
Lausche <i>k</i>	Lauše (vīr. dz.), Laušes kalns

Lausitz <i>n</i>	Lauzica
Lauterbach <i>p</i>	Lauterbaha
Lauterbrunner <i>p</i>	Lauterbrunnere
Lavant <i>u</i>	Lāvante
Lech <i>u</i>	Leha
Leer <i>p</i>	Lēre
Leine <i>u</i>	Leine [.. ēi ..]
Leipzig <i>p</i>	Leipciga [.. ēi ..]
Leitha <i>u</i>	Leita [.. ēi ..]
Lemgo <i>p</i>	Lemgo [.. ū]
Lenne <i>u</i>	Lenne
Leonberg <i>p</i>	Leonberga [leōnbērga]
Letzlinger Heide <i>n</i>	Leclingerklajums
Leverkusen <i>p</i>	Lēverkūzene
Lichtenfels <i>p</i>	Lihtenfelsa
Lichtenstein <i>p</i>	Lihtenšteina [.. ēi ..]
Liebenwerda <i>p</i>	Lībenverda [.. ēr ..]
Liechtenstein <i>n</i>	Lihtenšteina [.. ēi ..]
Limbacha-Oberfrohna <i>p</i>	Limbaha-Oberfrona [ōberfrōna]
Limburg <i>p</i>	Limburga
Limmat <i>u</i>	Limmate
Lindau <i>p</i>	Lindava
Lingen <i>p</i>	Lingene
Lippe <i>u</i>	Lipe
Löbau <i>p</i>	Lēbava
Lobenstein <i>p</i>	Lobenšteina [lōbenštēina]
Loburg <i>p</i>	Loburga [.. ū ..]
Lohr <i>p</i>	Lora [.. ū ..]
Lommatsch <i>p</i>	Lommača
Lorelei <i>klints</i>	Lorelejas klints [.. ū ..]
Lörrach <i>p</i>	Leraha
Lübbecke <i>p</i>	Libeke
Lübben <i>p</i>	Libene
Lübeck <i>p</i>	Libeka
Lübz <i>p</i>	Libca
Luckau <i>p</i>	Lukava
Luckenwalde <i>p</i>	Lukenalde
Ludwigsburg <i>p</i>	Lüdvigsburga
Ludwigshafen <i>p</i>	Lüdvigshäfene
Ludwigskanal <i>kanāls</i>	Lüdviga kanāls

Ludwigslust <i>p</i>	Lüdvigsluste
Lüneburg <i>p</i>	Līneburga
Lüneburger Heide <i>n</i>	Lineburgas Klajums
Lünen <i>p</i>	Līnene
Luzern <i>p</i>	Lucerne
Maas <i>u</i>	Māsa
Magdeburg <i>p</i>	Magdeburga
Main <i>u</i>	Maina
Mainburg <i>p</i>	Mainburga
Mainz <i>p</i>	Mainca
Malchin <i>p</i>	Malhīne
Malchow <i>p</i>	Malhova
Mannheim <i>p</i>	Manheima [.. ēi ..]
Marburg <i>p</i>	Marburga
Marienberg <i>p</i>	Marienberga [.. ēr ..] (5 zilbes)
Marienburg <i>p</i>	Marienburga (5 zilbes)
Markgräflerland <i>n</i>	Markgrēflerlande
Markkleeberg <i>p</i>	Marklēberga [.. ēr ..]
Marktredwitz <i>p</i>	Marktredvica
Marl <i>p</i>	Marla
Mecklenburg <i>p</i>	Mēklenburga
Matterhorn <i>k</i>	Materhorns
Meiningen <i>p</i>	Meiningene [.. ēi ..]
Meißen <i>p</i>	Meisene [.. ēi ..]
Melle <i>p</i>	Melle
Melsungen <i>p</i>	Melzungene
Memmingen <i>p</i>	Memmingene
Meppen <i>p</i>	Mepene
Mergentheim <i>p</i>	Mergentheima [mēgent- xēima]
Merseburg <i>p</i>	Merzeburga [.. ēr ..]
Merzig <i>p</i>	Merciga [.. ēr ..]
Miesbach <i>p</i>	Misbaha
Miltenberg <i>p</i>	Miltenberga [.. ēr ..]
Minden <i>p</i>	Mindene
Mittweida <i>p</i>	Mitveida [.. ēi ..]
Möhne <i>u</i>	Mēne
Mölln <i>p</i>	Melne
Montabaur <i>p</i>	Montabaura

Mosel <i>u</i>	Mozele [.. ð ..]
Müggelberg <i>klg</i>	Migelkalni
Müggelsee <i>Sprē daļa</i>	Migelezers
Mühlhausen <i>p</i>	Milhauzene
Mulde <i>u</i>	Mulde
Mülheim <i>p</i>	Milheima [.. ēi ..]
Müllheim <i>p</i>	Milheima [.. ēi ..]
Münchberg <i>p</i>	Minhberga [.. ēr ..]
Müncheberg <i>p</i>	Minheberga [.. ēr ..]
München <i>p</i>	Minhene
Münster <i>p</i>	Minstere
Mur <i>u</i>	Mūra
Murr <i>u</i>	Mura
Murg <i>u</i>	Murga
Müritz <i>e</i>	Mīrics, Mīrica ezers
Naab <i>u</i>	Nāba
Nahe <i>u</i>	Nāe
Nassau <i>n</i>	Nasava
Nauen <i>p</i>	Nauene
Nauheim <i>p</i>	Nauheima [.. ēi ..]
Naumburg <i>p</i>	Naumburga
Neckar <i>u</i>	Nekāra
Neheim-Hüsten <i>p</i>	Nēheima-Histene [.. ēi ..]
Neiße <i>u</i>	Neise [.. ēi ..]
Neubrandenburg <i>p</i>	Neibrandenburga [.. ēi ..]
Neuburg <i>p</i>	Neiburga [.. ēi ..]
Neuenburg <i>p</i>	Neienburga [.. ēi ..]
Neuengamme <i>pd</i>	Neiengamme [.. ēi ..]
Neuhaus am Rennweg <i>p</i>	Neihausa pie Renvēga [.. ēi ..]
Neumünster <i>p</i>	Neiminstere [.. ēi ..]
Neunkirchen <i>p</i>	Neinkirhene [.. ēi ..]
Neuruppin <i>p</i>	Neirupīne [.. ēi ..]
Neuß <i>p</i>	Neisa [.. ēi ..]
Neusiedler See <i>e</i>	Neizīdles ezers [.. ēi ..]
Neustadt <i>p</i>	Neištate [.. ēi ..]
Neustrelitz <i>p</i>	Neištrēlica [.. ēi ..]
Neu-Ulm <i>p</i>	Neiulma [.. ēi ..]
Neuwied <i>p</i>	Neivīde [.. ēi ..]
Neviges <i>p</i>	Nēvigesa

Niederbayern <i>n</i>	*Lejasbavārija
Niederfinow <i>n</i>	*Lejasīnova
Niederösterreich <i>z</i>	*Lejasaustrija
Niedersachsen <i>z</i>	*Lejassaksija
Niederschönhausen <i>pd</i>	Nīderšēnhauzene
Nienburg <i>p</i>	Nīnburga
Niesky <i>p</i>	Nīski
Nonnenwerth <i>s</i>	Nonnenverte [.. ēr ..]
Nordbaden <i>n</i>	*Ziemeļbādene
Norden <i>p</i>	Nordene
Nordenham <i>p</i>	Nordenhama
Nordfriesland <i>n</i>	*Ziemeļfrīzlande
Nordhausen <i>p</i>	Nordhauzene
Nordhorn <i>p</i>	Nordhorna
Nordrhein-Westfalen <i>z</i>	*Ziemeļreina-Vestfālene [.. ēi ..]
Nordschleswig <i>n</i>	*Ziemeļšlēsviga
Nordwürtemberg <i>n</i>	*Ziemeļvirtemberga [.. ēr ..]
Northeim <i>p</i>	Northeima [.. ēi ..]
Nürnberg <i>p</i>	Nirnberga [.. ēr ..]
Nürtingen <i>p</i>	Nirtingene
Oberösterreich <i>z</i>	*Augšaustrija
Oberpfalz <i>n</i>	*Augšpfalca
Oder <i>u</i>	Odere [ō ..]
Oppau <i>pd</i>	Opava
Oppeln <i>p</i>	Opelne
Oranienburg <i>p</i>	Orānienburga [o·rānien- burga] (6 zilbes)
Oschatz <i>p</i>	Ošaca [ō ..]
Oschersleben <i>p</i>	Ošerslēbene [ō ..]
Osnabrück <i>p</i>	Osnabrika
Ossiacher See <i>e</i>	Osiaherezers
Osterburg <i>p</i>	Osterburga [ō ..]
Österreich <i>valsts</i>	*Austrija
Ottweiler <i>p</i>	Otveilere [.. ēi ..]
Paderborn <i>p</i>	Pāderborna
Parchim <i>p</i>	Parhima
Pasewalk <i>p</i>	Pāzevalka

Passau <i>p</i>	Pasava
Peene <i>u</i>	Pēne
Peine <i>p</i>	Peine [.. ēi ..]
Perleberg <i>p</i>	Perleberga [pērlēbērga]
Pfalz <i>n</i>	Pfalca
Pfalzer Wald <i>a</i>	Pfalcas Mežs
Pforzheim <i>p</i>	Pforcheima [.. ēi ..]
Pinneberg <i>p</i>	Pinneberga [.. ēr ..]
Pirmasens <i>p</i>	Pirmazensa
Pirna <i>p</i>	Pirna
Plau <i>p</i>	*Plaua
Plauen <i>p</i>	Plauene
Plettenberg <i>p</i>	Pletenberga [.. ēr ..]
Plön <i>p</i>	Plēne
Plöner See <i>e</i>	Plēnes ezers
Pommern <i>n</i>	*Pomerānija
Porz <i>p</i>	Porca
Pōßneck <i>p</i>	Pesnēka
Potsdam <i>p</i>	Potsdama
Prenzlau <i>p</i>	Prenclava
Preußen <i>n</i>	*Prūsija
Pritzwalk <i>p</i>	Pricvalka
Putbus <i>p</i>	Putbusa
Quedlinburg <i>p</i>	Kvēdlinburga
Querfurt <i>p</i>	Kvērfurte
Radelbeul <i>p</i>	Rādelbeile [.. ēi ..]
Rastatt <i>p</i>	Rāštate
Rathenow <i>p</i>	Rātenova
Ratingen <i>p</i>	Rātingene
Ratzeburg <i>p</i>	Raceburga
Ravensberg <i>n</i>	Rāvensberga [.. ēr ..]
Ravensburg <i>p</i>	Rāvensburga
Recklinghausen <i>p</i>	Reklinghauzene
Regen <i>u</i>	Rēgene
Regensburg <i>p</i>	Rēgensburga
Regnitz <i>u</i>	Rēgnica
Reichenau <i>s</i>	Reihenava [.. ēi ..]
Reichenhall <i>p</i>	Reihenhalla [.. ēi ..]
Reichenbach <i>p</i>	Reihenbaha [.. ēi ..]

Remscheid <i>p</i>	Remšeide [.. ēi ..]
Rendsburg <i>p</i>	Rendsburga
Reutlingen <i>p</i>	Reitlingene [.. ēi ..]
Rhein <i>u</i>	Reina [.. ēi ..]
Rheine <i>p</i>	Reine [.. ēi ..]
Rheinhausen <i>p</i>	Reinhauzene [.. ēi ..]
Rhein-Herne-Kanal <i>ka-nāls</i>	Reinas-Hernes kanāls [.. ēi .., .. ēr ..]
Rheinhessen <i>p</i>	Reinhesene [.. ēi ..]
Rheinkamp <i>n</i>	Reinkampa [.. ēi ..]
Rheinland <i>n</i>	Reinlande, *Reinzeme [.. ēi ..]
Rheinland-Pfalz <i>z</i>	Reinlande-Pfalca [.. ēi ..]
Rheinwaldhorn <i>k</i>	Reinvaldhorns [.. ēi ..]
Ribnitz-Damgarten <i>p</i>	Ribnica-Damgartene
Riesa <i>p</i>	Rīza
Röbel <i>p</i>	Rēbele
Rochlitz <i>p</i>	Rohlica
Rosenheim <i>p</i>	Rozenheima [rōzenxēima]
Roßlau <i>p</i>	Roslava
Rostock <i>p</i>	Rostoka
Rotenburg <i>p</i>	Rotenburga [.. ō ..]
Rothenburg op der Tauber <i>p</i>	Rotenburga pie Tauberes [.. ō ..]
Rottenburg <i>p</i>	Rotenburga
Rottweil <i>p</i>	Rotveile [.. ēi ..]
Rudolstadt <i>p</i>	Rüdolštate
Rügen <i>s</i>	Rīgene
Ruhr <i>u</i>	Rūra
Ruhrgebiet, Ruhr <i>n</i>	*Rūras apgabals
Rummelsburg <i>pd</i>	Rummelsburga
Ruppin <i>n</i>	Rupīne
Rur <i>u</i>	Rūra
Saale <i>u</i>	Zāle
Saalfeld <i>p</i>	Zālfelde
Saarbrücken <i>p</i>	Zārbrikene
Saarburg <i>p</i>	Zārburga
Saarland, Saargebiet, Saar <i>n</i>	Zāras apgabals, Zāra
Saarlouis <i>p</i>	Zārluī (3 zilbes)

Sachsen <i>n</i>	*Saksija
Sachsen-Altenburg <i>n</i>	*Saksija-Altenburga
Sachsen-Anhalt <i>n</i>	*Saksija-Anhalte
Sachsen-Coburg-Gotha <i>n</i>	*Saksija-Koburga-Gota [. . ö . . , . . ö . .]
Sachsen-Meiningen <i>n</i>	*Saksija-Meiningene [. . ēi . .]
Säckingen <i>p</i>	Zekingene
Salzach <i>u</i>	Zalcaha
Salzburg <i>z</i>	Zalcburga
Salzwedel <i>p</i>	Zalcvēdele
Sangerhausen <i>p</i>	Zangerhauzene
Sankt Andreasberg <i>p</i>	Sankt-Andreasberga [saŋkt·andrēasbērga]
Sankt Bernhard <i>kalnu pār-eja</i>	Sankt-Bernhards [saŋkt·bērnxards]
Sankt Gotthard <i>k</i>	Sankt-Gotards [saŋkt·golards]
Sauer <i>u</i>	Zauere
Schaumburg-Lippe <i>n</i>	Šaumburga-Lipe
Schaffhausen <i>p</i>	Safhauzene
Schkeuditz <i>p</i>	Škeidica [. . ēi . .]
Schleiz <i>p</i>	Šleica [. . ēi . .]
Schleswig-Holstein <i>z</i>	Šlēsviga-Holšteina [. . ēi . .]
Schliersee <i>e</i>	Šlirezers
Schlotheim <i>p</i>	Šlotheima [. . ēi . .]
Schluchsee <i>e</i>	Šluhezers
Schmalkalden <i>p</i>	Šmalkaldene
Schmölln <i>p</i>	Šmelne
Schneeberg <i>p</i>	Šnēberga [. . ēr . .]
Schönebeck (Elbe) <i>p</i>	Šēnebeka pie Elbes
Schwabach <i>p</i>	Švābaha
Schwaben <i>n</i>	*Švābija
Schwabisch Gmünd <i>p</i>	*Švābu Gminde
Schwabisch Hall <i>p</i>	*Švābu Halla
Schwabischer Jura <i>kalnu grēda</i>	*Švābu Jura
Schwandorf <i>p</i>	Švāndorfa
Schwarzza <i>u</i>	Švarca

Schwarzburg <i>p</i>	Švarcburga
Schwarzenberg <i>p</i>	Švarcenberga [.. ēr ..]
Schwarzwald <i>a</i>	Švarcvalde
Schwedt <i>u</i>	Švēte
Schweinfurt <i>p</i>	Šveinfurte [.. ēi ..]
Schweiz <i>valsts</i>	*Sveice
Schwelm <i>p</i>	Švelme
Schwenningen <i>p</i>	Švenningene
Schwerin <i>p</i>	Šverīne
Schwyz <i>p</i>	Švīca
Sebnitz <i>p</i>	Zēbnica
Seehausen <i>p</i>	Zēhauzene
Seelow <i>p</i>	Zēlova
Segeberg <i>p</i>	Zēgeberga [.. ēr ..]
Senftenberg <i>p</i>	Zenftenberga [.. ēr ..]
Siebengebirge <i>a</i>	Zibengebirge, *Septiņ- kalne
Sieg <i>u</i>	Zīge
Siegburg <i>p</i>	Zigburga
Siegen <i>p</i>	Zigene
Sigmaringen <i>p</i>	Zigmāringene
Singen <i>p</i>	Zingene
Soest <i>p</i>	Zēste
Solingen <i>p</i>	Zolingene [.. ū ..]
Solling <i>n</i>	Zollinga
Soltau <i>p</i>	Zoltava
Sömmerna <i>p</i>	Zemmerda
Sondershausen <i>p</i>	Zondershauzene
Sonneberg <i>p</i>	Zonneberga [.. ēr ..]
Spandau <i>pd</i>	Špandava
Speyer <i>p</i>	Špeiere [.. ēi ..]
Spiekeroog <i>s</i>	Špikeroga [.. ū ..]
Spree <i>u</i>	Šprē, Šprē upe
Spremberg <i>p</i>	Spremberga [.. ēr ..]
Springe <i>p</i>	Springe
Stade <i>p</i>	Štāde
Stadthagen <i>p</i>	Štathāgene
Stadtroda <i>p</i>	Štatroda [.. ū ..]
Staffelstein <i>p</i>	Štafelšteina [.. ēi ..]
Stalinstadt <i>p</i>	Štālinštate
Starnberg <i>p</i>	Štarnberga [.. ēr ..]

Starnberger See <i>e</i>	Starnbergas ezers [.. bēr-gas]
Staßfurt <i>p</i>	Štāsfurte
Stavenhagen <i>p</i>	Štāvenhāgene
Steiermark <i>z</i>	Šteiermarka [.. ēi ..]
Steinhuder Meer <i>e</i>	Šteinħūdes ezers [.. ēi ..]
Steyr <i>p</i>	Šteire [.. ēi ..]
Stendal <i>p</i>	Štendala
Sternberg <i>p</i>	Šternberga [šternbērga]
Stolberg <i>p</i>	Štolberga [.. ū .., .. ēr ..]
Stollberg <i>p</i>	Štolberga [.. ēr ..]
Stralsund <i>p</i>	Štrālzunde
Strasburg, Straßburg <i>p</i>	Štrāsburga
Straubing <i>p</i>	Štraubinga
Strausberg <i>p</i>	Štrausberga [.. ēr ..]
Stubai <i>ieleja</i>	Štūbaja, Štūbajas ieleja
Stuttgart <i>p</i>	Štugarte
Südbaden <i>n</i>	*Dienvidbādene
Südtirol <i>n</i>	*Dienvidtirole [.. ū ..]
Suhl <i>p</i>	Zūla
Swine <i>u</i>	Svīne
Sylt <i>s</i>	Zilte
Tangerhütte <i>p</i>	Tangerhite
Tannenberg <i>ciems</i>	Tannenberga [.. ēr ..]
Tauber <i>u</i>	Taubere
Tauberbischofsheim <i>p</i>	Tauberbišofsheima [.. ēi ..]
Tauern <i>kłg</i>	Tauerne
Taunus <i>kłg</i>	Taunusa
Tegernsee <i>p</i>	Tēgernzē
Tegernsee <i>e</i>	Tēgernezers
Teltow <i>p</i>	Teltova
Tempelhof <i>pd</i>	Tempelhofa [.. ū ..]
Templin <i>p</i>	Templīne
Teterow <i>p</i>	Tēterova
Tettnang <i>p</i>	Tētnanga
Teufelsmor <i>purvs</i>	Teifelsmors [tēfelsmōrs]
Teutoburger Wald <i>a</i>	Teitoburgas Mežs [.. ēi ..]
Thun <i>p</i>	Tūna
Thurgau <i>p</i>	Turgava
Thüringen <i>n</i>	Tīringene

Tirol <i>z</i>	*Tirole [. . ö . .]
Titisee <i>e</i>	Titiezers (4 zilbes)
Tödi <i>k</i>	Tēdī, Tēdī virsotne
Toggenburg <i>ieleja</i>	Togenburga, Togenburgas ieleja
Tölz <i>p</i>	Telca
Torgau <i>p</i>	Torgava
Totes Gebirge <i>a</i>	Totesgebirge, Toteskalni
Traun <i>u</i>	Trauna
Traunstein <i>k</i>	Traunšteins [. . ēi . .]
Trave <i>u</i>	Trāve
Travemünde <i>p</i>	Träverminde
Trier <i>p</i>	Trīre
Troisdorf <i>n</i>	Trosdorfa [trōs . .]
Tübingen <i>p</i>	Tibingene
Überlingen <i>p</i>	Iberlingene
Üchtland <i>n</i>	Ihtlande
Ueckermünde <i>p</i>	Ikerminde
Ulm <i>p</i>	Ulma
Uelzen <i>p</i>	Ilcene
Unna <i>p</i>	Unna
Unstrut <i>u</i>	Unštrute
Unterwalden <i>n</i>	Untervaldene
Uri <i>n</i>	Uri
Urner Alpen <i>a</i>	Uri Alpi
Urserental <i>a</i>	Urzerentāle
Usedom <i>s</i>	Üzedoma
Vaihingen <i>p</i>	Faiingene
Velbert <i>p</i>	Felberte [. . ēr . .]
Verden <i>p</i>	Fērdene
Viersen <i>p</i>	Firzene
Vierwaldstätter See <i>e</i>	Fīrvaldštētērezers
Villach <i>p</i>	Fillaha
Villingen <i>p</i>	Fillingene
Vogtland <i>n</i>	Fogtlande [. . ö . .]
Völklingen <i>p</i>	Felklingene
Vorarlberg <i>z</i>	Forarlberga [fōrarlþērga]
Waadt <i>n</i>	Vāte
Wachau <i>ieleja</i>	Vahava, Vahavas ieleja

Waiblingen <i>p</i>	Vaiblingene
Walchensee <i>e</i>	Valhenezers
Waldeck <i>n</i>	Valdeka
Walensee <i>e</i>	Vālenes ezers
Wangen <i>p</i>	Vangene
Wannsee <i>p</i>	Vanezers
Wanzleben <i>p</i>	Vanclēbene
Warburg <i>p</i>	Varburga
Waren <i>p</i>	Vārene
Warendorf <i>p</i>	Vārendorfa
Wartburg <i>p</i>	Vartburga
Wasserburg <i>p</i>	Vaserburga
Wattenscheid <i>p</i>	Vatenšeide [.. ēi ..]
Watzmann <i>k</i>	Vacmans, Vacmana kalns
Weggis <i>p</i>	Vegisa
Weiden <i>p</i>	Veidene [.. ēi ..]
Weilburg <i>p</i>	Veilburga [.. ēi ..]
Weilheim <i>p</i>	Veilheima [vēilxēima]
Weimar <i>p</i>	Veimāra [.. ēi ..]
Weinheim <i>p</i>	Veinheima [vēinxēima]
Weißenburg <i>p</i>	Veisenburga [.. ēi ..]
Weißenfels <i>p</i>	Veisenfelsa [.. ēi ..]
Weißenitz <i>u</i>	Veiserica [.. ēi ..]
Weiße Wasser <i>p</i>	Veisvasere [.. ēi ..]
Wels <i>p</i>	Velsa
Werdau <i>p</i>	Verdava [.. ēr ..]
Wernigerode <i>p</i>	Vernigerode [vērnigerōde]
Werra <i>u</i>	Vera
Wertheim <i>p</i>	Vertheima [vērtxēima]
Wesel <i>p</i>	Vēzele
Weser <i>u</i>	Vēzere
Wesergebirge <i>a</i>	Vēzeres kalni
Westerland <i>n</i>	Vesterlande
Westfalen <i>n</i>	Vestfālene
Wetzlar <i>p</i>	Veclāra
Wiedenbrück <i>p</i>	Vīdenbrika
Wien <i>p</i>	Vīne
Wienerwald <i>klg</i>	Vīnervaldes kalni, Vīnes Mežs
Wiener Neustadt <i>p</i>	Vīnerneištate [.. ēi ..]
Wiesbaden <i>p</i>	Vīsbādene

Wildspitze <i>k</i>	Vildšpice (vīr. dz.)
Wildungen <i>p</i>	Vildungene
Wilhelmshaven <i>p</i>	Vilhelmshāfene
Wipper <i>u</i>	Vipere
Wismar <i>p</i>	Vismāra
Wittelsbach <i>p</i>	Vitelsbaha
Witten <i>p</i>	Vitene
Wittenberg <i>p</i>	Vitenberga [.. ēr ..]
Wittenberge <i>p</i>	Vitenberge [.. ēr ..]
Witzenhausen <i>p</i>	Vicenhauzene
Wolfenbüttel <i>p</i>	Volfenbitele
Wolgast <i>p</i>	Volgaste
Worbis <i>p</i>	Vorbisa
Worms <i>p</i>	Vormsa
Wundsiedel <i>p</i>	Vundzīdele
Wupper <i>u</i>	Vupere
Wuppertal <i>p</i>	Vupertāle
Würm <i>u</i>	Virme
Würtemberg <i>n</i>	Virtemberga [.. ēr ..]
Würzburg <i>p</i>	Vircburga
Wurzen <i>p</i>	Vurcene
Xanten <i>p</i>	Ksantene
Ybbs <i>p</i>	Ibsa
Zāringen <i>p</i>	Cēringene
Zell <i>p</i>	Celle
Zeitz <i>p</i>	Ceica [.. ēi ..]
Zerbst <i>p</i>	Cerbste [.. ēr ..]
Zeulenroda <i>p</i>	Ceilenroda [cēilenrōda]
Ziegenhain <i>p</i>	Cīgenhaina
Zittau <i>p</i>	Citava
Zossen <i>p</i>	Cosene
Zschopau <i>u</i>	Copava [.. ð ..]
Zuckerhütl <i>k</i>	Cukerhitls
Zug <i>p</i>	Cūga
Zugspitze <i>k</i>	Cūgšpice (vīr. dz.)
Zürich <i>p</i>	*Cīrihe
Züricher See, Zürichsee <i>e</i>	Cīrihes ezers
Zweibrücken <i>p</i>	Cveibrikene [.. ēi ..]
Zwickau <i>p</i>	Cvikava

B. Personvārdi

1. Vārdi

Adalbert, Adelbert	Ādalberts, Ādelberts [. . ēr . .]
Adele	Ādēle
Adelheide	Ādelheide [.. ēi . .]
Adolf	Ādolfs
Adolfine	Ādolfine
Agatha, Agathe	Agāta, Agāte
Agnes	Agnese
Alarich	Ālarihs
Albert	Alberts [. . ēr . .]
Alberta	Alberta [.. ēr . .]
Albertina, Albertine	Albertīna, Albertīne [. . ēr . .]
Alexander	Aleksanders, *Aleksandrs
Alexandra	Aleksandra
Alexis	Aleksiss
Alfons	Alfonss
Alfred	Alfrēds
Alice	Alīse
Alma	Alma
Alois, Aloys	Ālois (3 zilbes)
Aloysia	Aloīzija
Alwin	Alvīne
Amalia, Amalie	Amālija
Anastasia	Anastāzija, *Anastāsija
Anastasius	Anastāzījs, *Anastāsijs
Andreas	Andrēass
Anita	Anīta
Anna	Anna
Anneliese	Annelīze
Annemarie	Annemarija
Anni, Ānni	Annija, Ennija
Anselm	Anzelms
Anselma	Anzelma
Anton	Antons [. . ō . .]
Antonia, Antonie	Antonija [.. ō ..]
Antonius	Antonijs [.. ō ..]

Arno	Arno [.. ō]
Arnold	Arnolds
Artur, Arthur	Arturs
August	Augsts
Augustin	Augustīns
Augustine	Augustīne
Aurelia, Aurelie	Aurēlija
Axel	Aksels
Barbara	Barbara
Benno	Benno [.. ō]
Bernhard	Bernhards [.. ēr ..]
Bernharda	Bernharda [.. ēr ..]
Bernhardine	Bernhardīne [.. ēr ..]
Berta, Bertha	Berta [.. ēr ..]
Berthilde	Berthilde [.. ēr ..]
Bertold, Berthold	Bertolds [.. ēr ..]
Bertram	Bertrams [.. ēr ..]
Brigitta, Brigitte	Brigita, Brigitē
Brūnhild, Brūnhilde	Brīnhilde
Brunhild, Brunhilde	Brunhilde
Bruno	Brūno [.. ō]
Carl	Karls, *Kārlis
Carola	Karola [.. ō ..]
Caroline	Karolīne
Charlotte	Sarlote
Christian	Kristians
Cristiane	Kristiāne
Christine	Kristīne
Christoph	Kristofs
Clara	Klāra
Conrad	Konrāds
Dagmar	Dagmara
David	Dāvids
Dieter, Diether	Dīters
Dietrich	Dītrihs
Eberhard	Eberhards
Ebert	Ēberts [ēberts]

Eckehard, Eckehart	Ekehards, Ekeharts
Eckhard, Eckhart	Ekhards, Ekharts
Edgar	Edgars
Edmund	Edmunds
Edwin	Edvīns
Eduard	Eduards
Egmont, Egmond	Egmonts, Egmonds
Egon	Egons, *Egons [..ō..]
Ekkehard	Ekehards
Eleonore	Eleonore [eleonōre]
Elfriede	Elfrīde
Elisabeth	Elizabete
Ella	Ella
Elsa, Else	Elza, Elze
Elvira	Elvīra
Emil	Ēmils, *Emils
Emilia, Emilie	Emīlja
Emma	Emma
Erhard	Ērhards
Erich	Ērihs
Erika	Erika
Erna	Erna [ēr..]
Ernesta	Ernesta [ēr..]
Ernestine	Ernestīne [ēr..]
Ernst	Ernsts [ēr..]
Erwin	Ervīns
Erwine	Ervīne
Etzel	Ecelīs
Ewa	Ēva
Felix	Fēlikss
Ferdinand	Ferdinands [..er..]
Ferdinande	Ferdinande [..ēr..]
Florestan	Florestans [..ō..]
Florian	Florians [..ō..]
Franz	Francs, *Francis
Franziskus	Francisks
Fridolin, Friedolin	Frīdolīns
Frieda	Frīda
Friedemann	Frīdemānis
Friederike	Frīderīke

Friedrich	Frīdrihs
Fritz	Frics, *Fricis
Georg	Georgs
Gerda	Gerda [. . ēr . .]
Gerhard, Gerhart	Gērhards, Gērharts
Gerharde	Gēharde
Gerhild, Gerhilde	Gēhilde
Gerold	Gērolds
Gertrud, Gertrude	Gertrūde [. . ēr . .]
Gisela	Gizela
Giselher	Gīzelhers
Gottfried	Gotfrīds
Gotthard	Gotards
Gotthold	Gotholds
Gottlieb	Gottlibs
Gudrun	Gudruna
Guido	Gvīdo, Gīdo [. . ū]
Gunther	Gunters
Günter	Ginters
Gustav	Gustavs
Hagen	Hāgens
Hanna, Hanne	Hanna, Hanne
Hanno	Hanno [. . ū]
Hans	Hanss
Harri, Harry	Harijs
Hedwig	Hēdvīga
Heinrich	Heinrihs [. . ēi . .]
Heinz	Heincs [. . ēi . .]
Helga	Helga
Helmine	Helmīne
Helmut	Helmūts
Herbert	Herberts [xerbērts]
Hermann	Hermanis [. . ēr . .]
Herta, Hertha	Herta [. . ēr . .]
Hilda, Hilde	Hilda, Hilde
Hildegard	Hildegarde
Hinrich	Hinrihs
Hroswitha	Rosvīta
Hubert, Hubertus	Hūberts [. . ēr . .]
Hugo	Hūgo [. . ū]

Ida	Ida
Ilsa, Ilse	Ilza, Ilze
Irene	Irēne
Jakob	Jākobs
Joachim	Joahims [..ō..]
Johann	Johans
Johanna, Johanne	Johanna, Johanne
Johannes	Johanness [jo·xannes]
John	Jons [..ō..]
Jonathan	Jonatans [..ō..]
Joseph, Josef	Jozefs [..ō..]
Josepha, Josefa	Jozēfa
Josephine, Josefine	Jozefīne
Julia, Julie	Jūlija
Julian	Juliāns
Juliana, Juliane	Juliāna, Juliāne
Julius	Jūliuss
Karl	Karls, *Kārlis
Karla	Karla
Karola	Karola [..ō..]
Karoline	Karoline
Kaspar	Kaspars
Katharina	Katarīna
Käthe, Käte	Kēte
Katherine	Katerīne
Kathrine	Katrīne
Klothilde	Klotilde
Konrad	Konrāds
Konstanze	Konstance
Kriemhild, Kriemhilde	Krīmhilde
Kunigund, Kunigunde	Kunigunde
Kuno	Kūno [..ō]
Kurt	Kurts
Laura	Laura
Leberecht, Lebrecht	Lēberehts, Lēbrehts
Leo	Lēo [..ō]
Leonore	Leonore [leonōre]
Leopold	Lēopolds

Leopoldine	Leopoldīne
Liese, Lise	Līze
Lieselotte, Liselotte	Līzelote
Lilli	Lillija
Lore, Lori	Lore [..ō..], Lorija [..ō..]
Luzia, Luzie	Lūcija
Ludmilla	Lüdmilla, *Ludmilla
Ludolf	Lüdolfs, *Ludolfs
Ludwig	Lüdvigs, *Ludvigs
Ludowika	Ludovika
Luise	Luīze [luīze]
Luitgard	Luitgarde
Luitpold	Lūitpolds (3 zilbes)
Margareta, Margarete	Margarēta, Margarēte
Maria, Marie	Marija
Marianne	Marianne
Marlene	Marlēne
Marta, Martha	Marta
Marte, Marthe	Marte
Martin	Martīns
Matilde, Mathilde	Matilde
Max	Makss
Melitta	Melita
Milly	Millija
Minna	Minna
Mizzi	Micija
Monika	Monika [..ō..]
Moritz	Morics [..ō..]
Nathan	Nātans
Nicklas	Niklass
Nikolas	Nikolass
Nikolaus	Nikolauss
Nora	Nora [..ō..]
Norbert	Norberts [..er ..]
Oskar	Oskars
Otilia, Otilie	Otilija
Otto	Oto [..ō]

Paul	Pauls
Paula	Paula
Pauline	Paulīne
Peter	Pēters, *Pēteris
Philipp	Filips
Philippine	Filipīne
Rainhard	Rainhards
Rainer, Reiner	Rainers, Reiners [.. ēi ..]
Ralf, Ralph	Ralfs
Richard	Rihards
Robert	Roberts [.. ū .. , .. ēr ..], *Roberts [.. ēr ..]
Rosa	Roza [.. ū ..]
Rosalia, Rosalie	Rozālīja
Rosalinde	Rozalinde [.. ū ..]
Rosamunde	Rozamunde [.. ū ..]
Roswitha	Rosvīta
Rudi	Rūdijs
Rudolf	Rūdolfs
Rupprecht	Ruprehts
Ruprecht	Rūprehts
Sabina, Sabine	Zabīna, Zabīne, *Sabīna, *Sabīne
Sara	Zāra
Sebastians	Zebastians, *Sebastiāns
Selma	Zelma
Siegfried	Zīgfrīds
Siegmund, Sigismund	Zīgmunds, Zigismunds
Sigurd	Zīgurds
Silvester	Zilvesters, *Silvesters
Silvia	Zīlvija, *Silvija
Sophia, Sofie, Sophie	Zofija, *Sofija
Theo, Teo	Teo [.. ū]
Theobald, Teobald	Tēobalds, *Teobalds
Theodor	Tēodors [tēodōrs], *Teodors [.. ūr ..]
Theresia	Terēzija
Thomas	Tomass [.. ū ..]

Traude, Traute	Traude, Traute
Trude	Trūde
Ulla	Ulla
Ulrich	Ulrihs
Ulrike	Ulrike
Ursula	Urzula
Veit	Feits [..̄ei..]
Veronika	Veronika [..̄ō..]
Viktor	Viktors
Viktoria	Viktorija [..̄ō..]
Waldemar	Valdemars
Walter, Walther	Valters
Wenzel	Vencels
Wilhelm	Vilhelms
Wilhelma	Vilhelma
Wilhelmine	Vilhelmine
Willi, Willy	Villijs
Willibald	Villibalds
Wilm	Vilms
Wilma	Vilma
Woldemar	Voldemars
Wolfdietrich	Volfdītrihs
Wolfram	Volframs
Xawer	Ksāvers

2. Uzvārdi

Abbe	Abe
Abderhalden	Abderhaldens, -e
Abend	Abends, -e
Abs	Abss, -a
Adelung	Ādelungs, -a
Adler	Ādlers, -e
Ahlers-Hestermann	Ālerss-Hestermanis, Ālersa-Hestermane
Anzengruber	Ancengrūbers, -e
Arndt	Arnts, -e

Auerbach

Baade
Bach
Baedeker
Bahr
Bauer
Bebel
Becher
Becker
Bekker
Beethoven
Behrens
Bell
Benz
Berg
Bergmann
Bernstein
Bier
Bismarck
Blum
Blume
Böhme
Bolz
Bopp
Brahm
Brahms
Braun
Brecht
Bredel
Brehm
Bremer
Bruch
Bruckner
Brückner
Brugman
Buch
Bunsen
Burckhardt
Burkhardt
Busch

Auerbahs, -a

Bāde
Bahs, -a
Bēdekers, -e
Bārs, -a
Bauers, -e
Bēbels, -e
Behers, -e
Bekers, -e
Bekers, -e
***Bēthovens, -e [..ō..]**
Bērenss, -a
Bels, Bela
Bencs, -a
Bergs, -a [..er..]
Bergmanis, -e [..er..]
Bernšteins, -a [bernštéins]
Bīrs, -e
Bismarks, -a
Blūms, -a
Blüme
Bēme
Bolcs, -a
Bops, -a
Brāms, -a
Brāmss, -a
Brauns, -a
Brehts, -e
Brēdels, -e
Brēms, -e
Brēmers, -e
Bruhs, -a
Brukners, -e
Brikners, -e
Brugmanis, -e
Būhs, -a
Bunzens, -e
Burkharts, -e
Burkharts, -e
Bušs, -a

Butting	Butings, -a
Buxtehude	Bukstehūde
Carnap	Karnaps, -a
Ceulen	Ceilens, -e [.. ēi ..]
Chamisso	Šamiso [ša'misō]
Chlodwig	Klodvigs, -a [.. ū ..]
Cremer	Krēmers, -e
Cyprian	Cipriāns, -a
Dahn	Dāns, -a
David	*Dāvids, -e
Dehmel	Dēmels, -e
Dieckmann	Dikmanis, -e
Diehl	Dīls, -e
Diesel	*Dīzelis, -e
Diez	Dīcs, -a
Doppler	Doplers, -e
Dühring	Dīrings, -a
Dürer	Dīrers, -e
Ehrenberg	Erenbergs, -a [.. ēr ..]
Ehrlich	Erlihs, -a
Eichendorff	Eihendorfs, -a [.. ēi ..]
Einstein	Einšteins, -a [ēinštēins]
Eisler	Eislers, -e [ēi ..]
Engels	Engelss, -a
Fallada	Fallada
Faust	Fausts, -a
Feuchtwanger	Feihtvangers, -e [.. ēi ..]
Feuerbach	Feierbahs, -a [.. ēi ..]
Fichte	Fichte
Fischer	Fisers, -e
Fladung	Flädungs, -a
Fontana	Fontāna [fon'tāna]
Fontane	Fontāne [fon'tāne]
Franck, Frank	Franks, -a
Franz	Francs, -a
Fraunhofer	Fraunhofers, -e [.. ū ..]
Freilingrath	Freilingräts, -e [.. ēi ..]

Freitag	Freitāgs, -a [.. ēi ..]
Frenssen	Frensens, -e
Freud	Freids, -e [.. ēi ..]
Fuchs	Fukss, -a
Gauß	Gauss, -a
Geibel	Geibels, -e [.. ēi ..]
Gellert	Gellerts, -e [.. ēr ..]
Glauber	Glaubers, -e
Gluck	Gluks, -a
Goethe	Gēte
Gotthelf	Gothelfs, -a
Gottsched	Gotšeds, -e
Graf	Grāfs, -a
Graff	Grafs, -a
Grillparzer	Grillparcers, -e
Grimm	Grims, -e
Grimme	Grimme
Grotewohl	Grotevols, -a [grōtevōls]
Groth	Grots, -e [.. ū ..]
Grube	Grūbe
Gutenberg	Gütenergs, -a [.. ēr ..]
Hackel	Hakels, -e
Hahn	Hāns, -a
Hamann	Hāmanis, -e
Händel	*Hendelis, -e
Hasse	Hase
Hauff	Haufs, -a
Hauptmann	Hauptmanis, -e
Haydn	Haidns, -e
Hebbel	Hebels, -e
Hebel	Hēbels, -e
Hegel	*Hēgelis, -e
Hegenbarth	Hēgenbarts, -e
Heine	Heine [.. ēi ..]
Helmholtz	Helmholcs, -a
Herder	Herders, -e [xērders]
Hertz	Hercs, -a [.. ēr ..]
Hesse	Hese
Hermlin	Hermlīns, -e [.. ēr ..]

Heyse	Heize [.. ɛi ..]
Hilbert	Hilberls, -e [.. ɛr ..]
Hindenburg	Hindenburgs, -a
Hipler	Hiplers, -e
Hirt	Hirts, -e
Hoffmann	Hofmanis, -e
Hofmann	Hofmanis, -e [.. ō ..]
Hölderlin	Helderlins, -e
Holz	Holcs, -a
Hopp	Hops, -a
Huch	Huhs, -a
Huhn	Hüns, -a
Humboldt	Humbolts, -e
Jhering	Jērings, -a
Jung	Jungs, -a
Junker	Junkers, -e
Junkers	Junkerss, -a
Kähler	Kēlers, -e
Kainz	Kaincs, -a
Kant	Kants, *Kanta
Kästner	Kestners, -e
Käutner	Keitners, -e [.. ɛi ..]
Kautsky	Kautskis, -e
Keller	Kellers, -e
Kellermann	Kellermanis, -e
Kepler	Keplers, -e
Kerner	Kerners, -e [.. ɛr ..]
Kerr	Kers, -e
Kipphardt	Kipharts, -e
Kirchhoff	Kirhhofs, Kirhofs, -a
Kleist	Kleists, -e [.. ɛi ..]
Klemm	Klems, -e
Klopstock	Klopštoks, -a
Knieke	Knīke
Koch	Kohs, -a
Kohler	Kolers, -e [.. ō ..]
König, Koenig	Kēnigs, -a
Korn	Korns, -a
Körner	Kerners, -e [.. ɛr ..]

Kreisler	Kreislers, -e [.. ēi ..]
Kretschmer	Krečmers, -e
Kreutzer	Kreicers, -e [.. ēi ..]
Krupp	Krups, -a
Kühn	Kīns, -e
Kühne	Kīne
Lange	Lange
Laube	Laube
Leibniz	Leibnics, -a [.. ēi ..]
Lenau	Lēnavs, -a
Lessing	Lesings, -a
Leucht	Leihts, -e [.. ēi ..]
Ley	Lejs, -a
Liebermann	Lībermanis, -e
Liebig	Lībigs, -a
Liebknecht	Lībknehts, -e
Lietz	Līcs, -a
Liliencron	Līlienkrōns, -a [.. ū ..] (4 zilbes)
Lingner	Lingners, -e
Lobenstein	Lobenšteins, -a [lōben- štēins]
Loch	Lohs, -a
Lortzing	Lorcings, -a
Luther	Luters, -e
Luxemburg	Luksemburgs, -a
Mach	Mahs, -a
Mahler	Mälers, -e
Mann	Mans, *Mane
Marx	Markss, -a
Max	Makss, -a
Mayer	Maiers, -e
Meier	Meiers, -e [.. ēi ..]
Meyer	Meiers, -e [.. ēi ..]
Meyr	Meirs, -e [.. ēi ..]
Mörike	Mērike
Mozart	Mocarts, -e [.. ū ..]
Müller, Mueller	Millers, -e

Münchhausen	Minhhauzens, Minhauzens, -e
Müntzer	Mincers, -e
Nagel	Nāgels, -e
Naunyn	Naunīns, -e
Nestroy	Nestrojs, -a
Nietzsche	Nīče
Novalis	Novāliss, -a
Nuschke	Nuške
Ohm	Oms, -a [ō . .]
Ollenhauer	Ollenhauers, -e
Orff	Orfs, -a
Ostwald	Ostvalds, -e
Olte	Ote
Paulick	Pauliks, -a
Pfeiffer	Pfeifers, -e [.. ēi ..]
Pfitzner	Pfīcners, -e
Philippi	Filipi
Pieck	Piks, -a
Pirquet	Pirkē [.. 'kē]
Planck	Planks, -a
Platter	Platers, -e
Pohl	Pols, -a [.. ū ..]
Pott	Pots, -e
Raab	Rābs, -a
Raabe	Rābe
Rau	Raus, -a
Reclam	Rēklams, -a
Reger	Rēgers, -e
Reinhardt	Reinharts, -e [.. ēi ..]
Reimann	Reimanis, -e [.. ēi ..]
Reiter	Reiters, -e [.. ēi ..]
Remarque (Erich Maria)	Remarks, Erihs Maria (ne- lokāms), siev. dz. Re- marka
Renn	Rens, *Rena
Renner	Renners, -e
Reuter	Reiters, -e [.. ēi ..]

Richter	Rihters, -e
Riehl	Rils, -e
Riemann	Rīmanis, -e
Rietschel	Rīčels, -e
Rilke	Rilke
Ritter	Riters, -e
Rohlfs	Rolfss, -a [..ō..]
Röntgen	Rentgens, -e
Roon	Rons, -a [..ō..]
Rosegger	Rozegers, -e [..ō..]
Rückert	Rikerts, -e [..ēr..]
Rumpf	Rumpfs, -a
Sachs	Zakss, -a
Schäfer	Šēfers, -e
Schäffer	Šefers, -e
Schelling	Sellings, -a
Schiller	Šillers, -e
Schlegel	Šlēgels, -e
Schleiermacher	Sleiermahers, -e [..ēi..]
Schmidt	Šmits, -e
Schneider	Sneiders, -e [..ēi..]
Schnitzler	Sniclers, -e
Scholz	Solcs, -a
Schopenhauer	Šopenhauers, -e [..ō..]
Schubert	Sūberts, -e [..ēr..]
Schultz, Schulz	Sulcs, -a
Schultze, Schulze	Sulce
Schumann	Sūmanis, -e
Schwann	Švans, -a
Schwarz	Švarcs, -a
Seghers	Zēgerss, -a
Seiner	Zeiners, -e [..ēi..]
Seipel	Zeipels, -e [..ēi..]
Seitz	Zeics, -a [..ēi..]
Siebs	Zibss, -a
Siemens	Zimenss, -a
Singer	Zingers, -e
Spitteler	Spitelers, -e
Stahl	Štāls, -a
Staudt	Štauts, -e

Staudte	Štaute
Stehr	Štērs, -e
Stein	Šteins, -a [.. ēi ..]
Stifter	Štifters, -e
Stieler	Štielers, -e
Stille	Štille
Stirner	Štirners, -e
Stolz, Stoltz	Štolcs, -a
Stolze	Štolce
Storch	Štorhs, -a
Storm	Štorms, -a
Stoß	Štoss, -a [.. ō ..]
Stranka	Štranka
Straus, Strauß	Štrauss, -a
Stroux	Štruks, -a
Suppe	Supē [su'pē]
Suttner	Zutners, -e
Tauber	Taubers, -e
Tell	Tels, *Tela
Thaer	Tērs, -e
Thälmann	Tēlmanis, -e
Thesen	Tēzens, -e
Thilmann	Tilmanis, -e
Thoma	Toma [.. ō ..]
Thürk	Tirks, -a
Tielmann	Tilmanis, -e
Toller	Tollers, -e
Trapp	Traps, -a
Tucholsky	Tuholskis, -e [tu'xolskis]
Überweg	Ibervēgs, -a
Uhland	Ulands, -e
Uhse	Uze
Ulbricht	Ulbrihts, -e
Viertel	Firtels, -e
Virchow	Virhovs, -a
Vischer	Fišers, -e
Vogel	Fogels, -e [.. ō ..]
Vogeler	Fogelers, -e [.. ō ..]

Voelkner	Felkners, -e
Voß	Foss, -a
Voßler	Foslers, -e
Wach	Vahs, -a
Wagner	Vägners, -e
Waldersee	Valderzē
Waldmüller	Valdmillers, -e
Warnke	Varnke
Wassermann	Vasermanis, -e
Weber	Vēbers, -e
Wedekind	Vēdekins, -e
Weierstraß	Veierstrāss, -a [. ēi . .]
Weinert	Veinerts, -e [. . ēi . .]
Weiskopf	Veiskopfs, -a [. . ēi . .]
Weismann	Veismanis, -e [. . ēi . .]
Weiß	Veiss, -a [. . ēi . .]
Werfel	Verfels, -e [. . ēr . .]
Wettstein	Vetšteins, -a [. . ēi . .]
Winkler	Vinklers, -e
Wolf	Volfs, -a
Wolff	Volfs, -a
Zahn	Cāns, -a
Zech	Cehs, -a
Zeiß	Ceiss, -a [. ēi . .]
Zelter	Celters, -e
Zeppelin	Cepelīns, -e
Zetkin	Cetkins, -e (<i>bet:</i> Klāra Cetkina)
Zschokke	Coke
Zweig	Cveigs, -e [. . ēi . .]

C. Nomenklatūras vārdi un citi vārdi, kuri bieži sastopami vācu īpašvārdos

Vācu rakstījums	Atdarinājums latviešu valodā	Tulkojums
Abhang	abhang	nogāze
alt	alt	vecs
an	an	pie
Anhalt	anhalt	pietura
Anhöhe	anhēe	paugurs
Aue	aue	ieleja
außer	auser	ārējs
Autobahn	autobān [. ō .]	autoceļš
Bach	bah	strauts
Bad	bād	kūrorts
Bahn	bān	dzelzceļš
Bahnhof	bānhof [. . ō . .]	dzelzceļa sta- cija
Berg	berg- [. . ēr . .]	kalns
Bezirk	becirk	apgabals, rajons
Brücke	brike	tilts
Bucht	buht	līcis
Burg	burg	pils, cietoksnis
Busen	büzen	jūras līcis
Damm	damm	dambis, aiz- sprosts
Dorf	dorf	ciems
Feld	feld	lauks
Fels	fels	klints
Fluß	flus	upe
Gebiet	gebīt	apgabals
Gebirge	gebirge	kalni, kalnu grēdas
Grat	grāt-	kalnu mugura
groß	gros [. . ō . .]	liels
grün	grīn	zaļš
Hafen	hāfen	osta
Halbinsel	halbinzel-	pussala
Haus	haus-	māja
hinter	hinter	aiz
hoch, hoh-	hoh [. . ō . .]	augsts

Vācu rakstījums	Atdarinājums latviešu valodā	Tulkojums
Horn	horn-	smaile
Hügel	hīgel	pakalns
inner	inner	iekšējs
Kai, Quai	kai, kē	krastmala
Kanal	kanāl-	kanāls
Kirche	kirhe	baznīca
Kreis	kreis [.. ēi ..]	apgabals, rajons
Land	land-	zeme, valsts
Mark	mark	robeža, pierobežas josla
Markt	markt	tirgus
Meer	mēr	jūra
mittel	mitel	vidējais
mitter	miter	vidējais
Moor	mor [.. ū ..]	purvs
neu	nei [nēi]	jauns
nieder	nīder	lejas-
Nord	nord	ziemeļi
Nordost	nordost	ziemeļrietumi
Nordwest	nordvest	ziemeļaustrumi
oben, ober	oben, ober [ō ..]	augšējs
Ost	ost	austrumi
Platz	plac-	vieta
Quelle	kquelle	avots
Rode	rode [.. ū ..]	plēsums
rot	rot [.. ū ..]	sarkans
Schloß	šlos	pils
schwarz	švarc	melns
Staat	štāt-	valsts
Stadt	štat-	pilsēta
Straße	štrāse	iela, ceļš
Süd	zīd	dienvidi
Südost	zīdost	dienvidaustrumi
Südwest	zīdvest	dienvidrietumi
Sumpf	zumpf	purvs
Tal	tāl-	ieleja
Tiefe	tīfe	dzīlums

Vācu rakstījums	Atdarinājums latviešu valodā	Tulkojums
Turm	turm	tornis
von	fon	no
vorder	forder	priekšējais
Wald	vald-	mežs
Wasser	vaser-	ūdens
Weide	veide [.. ēi ..]	ganības
weiß	veis [.. ēi ..]	balts
West	vest	rietumi

IZMANTOTIE AVOTI UN LITERATŪRA

1) AVOTI

Ortslexikon der Deutschen Demokratischen Republik. VEB Deutscher Zentralverlag, Berlin, 1958.

Lexikon A-Z. «Enzyklopädie», Leipzig, 1956.

Der große Duden. 15. Auflage. VEB Bibliographisches Institut, Leipzig, 1957.

2) LITERATŪRA

Bach. A. Deutsche Namenkunde, Bd. 2. Winter, Heidelberg, 1953.—1954.

— Die deutsche Personennamen. Walter de Gruyter, Berlin, 1943.

Erben, J. Abriss der deutschen Grammatik. Akademie — Verlag, Berlin, 1958.

Mühlfordt, G. Transkriptionsprobleme. Berlin, Rütten & Loening, 1957.

Siebs. Deutsche Hochsprache. Bühnenaussprache. Herausgegeben von Helmut de Boor und Paul Diels. 17., durchgesehene Auflage. Walter de Gruyter & Co., Berlin, 1958.

Инструкция по передаче на картах немецких географических названий. Москва, 1954.

SATURS

	Lpp.
I. Vispārīgi norādījumi	3
II. Vācu valodas īpašvārdū atdarināšanas noteikumi	5
A. Vācu alfabetš	5
B. Akcents un intonācijas	5
C. Skaņu atdarināšana rakstībā un izrunā	6
1. Patskaņi	6
a) Patskaņu kvantitāte	6
b) Atsevišķu patskaņu atdarināšana	8
2. Divskaņi	12
3. Līdzskaņi	13
a) Līdzskaņu dubultojums	14
b) Atsevišķu līdzskaņu atdarināšana	15
4. Tabula vācu valodas skaņu atdarināšanai latviešu valodā	23
5. Atšķirības vācu īpašvārdū atdarināšanā starp latviešu un krievu valodu	26
D. Īpašvārdū gramatizācija	27
1. Īpašvārdū dzimte	27
2. Īpašvārdū deklinācija	28
3. Īpašvārdi, kas vācu valodā ir salikteji vai vārdkopas	33
III. Īpašvārdū un nomenklatūras vārdū saraksti vācu un latviešu valodā	37
A. Geografiskie nosaukumi	37
B. Personvārdi	58
1. Vārdi	58
2. Uzvārdi	65
C. Nomenklatūras vārdi un citi vārdi, kuri bieži sastopami vācu īpašvārdos	75
Izmantotie avoti un literatūra	77